

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងពិធីសារបន្ថែម

អគ្គនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា
សិទ្ធិកុមារ

គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអនុវត្តសិទ្ធិកុមារ . ភ្នំពេញ

អនុសញ្ញា

ស្តីពី

សិទ្ធិក្មេងៗ និងពិធីសារបន្ថែម

ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩

រូបភាពក្របដោយ ថៅ វ៉ាសូកា - យូធីសេហ្វនៅកម្ពុជា

នេះគឺជាការបោះពុម្ពផ្សាយរួមគ្នា ដោយមូលនិធិសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ
(យូនីសេហ្វ) គឺឯករិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួល
បន្តកសិទ្ធិមនុស្ស

អង្គការសហប្រជាជាតិ
សិទ្ធិមនុស្ស

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
ការិយាល័យប្រចាំកម្ពុជា - ភ្នំពេញ

មាតិកា

- ១- សេចក្តីផ្តើមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងពិធីសារ
បន្ថែម.....ទំព័រ៧
- ២- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ.....ទំព័រ១៤
- ៣- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ
ពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់កុមារក្នុងជម្លោះ
ប្រដាប់អាវុធ .....ទំព័រ៥៣
- ៤- ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ពាក់ព័ន្ធ
នឹងការលក់កុមារ ការធ្វើពេស្យាកម្មកុមារ និងរូប
ភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ.....ទំព័រ៦៥

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងពិធីសារបន្ថែម

សេចក្តីផ្តើម

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារគឺជាសន្និសីទអន្តរជាតិដែលមានចែងពីបទដ្ឋាន
អប្បបរមាជាសកល និងពីគោលការណ៍សីលធម៌សំរាប់ការប្រព្រឹត្តលើកុមារ
នៅក្នុងសង្គម។ អនុសញ្ញានេះ គឺជាសេចក្តីថ្លែងលំអិតមួយពីសិទ្ធិទាំងឡាយ
ដែលកុមារគ្រប់ទិសទីត្រូវទទួលបាន ហើយរួមបញ្ចូលសិទ្ធិពលរដ្ឋ នយោបាយ
សង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ។

នៅក្នុងអតីតកាល កុមារត្រូវបានគេចាត់ទុកគ្រាន់តែជាអ្នករងអំពើ ឬកម្ម
វត្ថុដែលគេប្រព្រឹត្តទៅលើប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ
ទទួលស្គាល់កុមារថាជាមនុស្សដែលមានសិទ្ធិរបស់គេផ្ទាល់ គឺជាសិទ្ធិដែលគេ
ទទួលបានអាស្រ័យដោយគេកើតជាមនុស្ស។ កុមារអាចទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន
ពីអ្នកមានភារកិច្ចនានា ដូចជាឪពុក-ម្តាយ និងរដ្ឋ ជាពិសេសមន្ត្រីនគរបាល និង
តុលាការដែលមានភារកិច្ចគោរព ការពារ និងបំពេញតាមសិទ្ធិរបស់កុមារ ។

ដូចសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់ដែរ សិទ្ធិកុមារដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពី
សិទ្ធិកុមារមិនអាចបំបែកចេញពីគ្នាបានទេ។ នេះមានន័យថាសិទ្ធិទាំងអស់មាន
ទំនាក់ទំនងគ្នា ហើយពុំមានសិទ្ធិណាមួយសំខាន់ជាងសិទ្ធិណាមួយឡើយ។ ទោះ
យ៉ាងណាក៏ដោយ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះភាពខុសគ្នា

នៃវប្បធម៌ ឆយោបាយនិងស្ថានភាពពិតខាងផ្នែកសំភារៈក្នុងចំណោមរដ្ឋធានា។
អ្វីដែលត្រូវយកមកពិចារណាជាចំបងបំផុតនោះគឺឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហ
ប្រជាជាតិកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៨៩ គឺជាថ្ងៃដែលប្រារព្ធដោយសហ
ប្រជាជាតិធ្វើជាទិវាកុមារសកល។*

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចូលជានិរន្តរ៍នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ
នៅឆ្នាំ១៩៩២ ។ តាមរយៈការចូលជានិរន្តរ៍នេះ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្តេជ្ញា
ខ្លួន ការពារ និងបំពេញតាមសិទ្ធិធានារបស់កុមារទាំងអស់នៅកម្ពុជា ។

ហេតុអ្វីបានជាកុមារត្រូវការសិទ្ធិពិសេស ?

កុមារមានសិទ្ធិឱ្យគេប្រព្រឹត្តទៅលើ ដូចមនុស្សពេញវ័យដទៃទៀត
ដែរ ដើម្បីរស់នៅក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ សមភាព និងសុវត្ថិភាព។ ក្នុង
ពេលជាមួយគ្នានេះដែរ កុមារក៏មានសិទ្ធិពិសេសបន្ថែម ដោយសារតែពួកគេ
មានវ័យក្មេង និងងាយរងគ្រោះ។ កុមារនឹងមិនអាចរស់រាន និងឈានដល់
សក្តានុពលពេញលេញ បើគ្មានជំនួយ និងការសហការពីមនុស្សពេញវ័យ ។
គោលបំណងរបស់អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ គឺបង្កើតជាបទដ្ឋានសំរាប់ការពារ
កុមារប្រឆាំងនឹងការទុកចោលមិនយកចិត្តទុកដាក់ ការរំលោភបំពាន ការកេង
ប្រវ័ញ្ច និងការរើសអើងដែលខ្ពស់ប្រទះ ក្នុងកំរិតផ្សេងៗ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ
នៅគ្រប់ប្រទេស ។

* មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិបានចាត់ទុកថ្ងៃ២០ វិច្ឆិកា ថាជាទិវាកុមារសកល នៅឆ្នាំ១៩៥៤។ សេចក្តី
ប្រកាសអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ក៏ត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅ
ថ្ងៃ២០ វិច្ឆិកាដែរ តែក្នុងឆ្នាំ១៩៥៤។ នៅកម្ពុជា ទិវាកុមារអន្តរជាតិ គឺប្រារព្ធធ្វើនៅរៀងរាល់ថ្ងៃ១ មិថុនា។

កុមារជាអនិច្ចាត ?

កុមារត្រូវតែទទួលស្គាល់ជាមនុស្សមានអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ លើកលែងតែច្បាប់របស់ប្រទេស ថែទាំអាយុពេញវ័យដែលគេសន្មត់រហ័សជាង ។

តើគោលការណ៍អ្វីខ្លះដែលនាំសំរាប់ការអនុវត្តន៍អន្តរជាតិ ?

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារមានថែទាំគោលការណ៍ណែនាំដ៏ ហើយតាមរយៈនេះ សិទ្ធិកុមារត្រូវទទួលបានការការពារ ។ គោលការណ៍ទាំងនេះ រួមមាន :

១-ឧត្តមប្រយោជន៍កុមារ (មាត្រា៣)

គ្រប់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ត្រូវយកឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារមកពិចារណាជាចំបង ។

២-ការមិនរើសអើង (មាត្រា២)

កុមារគ្រប់រូបត្រូវទទួលបានសិទ្ធិទាំងអស់របស់ខ្លួន ដោយមិនមានការរើសរើងនៃប្រភេទណាមួយទេ។ កុមារមិនអាចត្រូវបានគេបដិសេធសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយសារតែជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា ទស្សនៈ ធម្មាបាយ ឬទស្សនៈផ្សេងៗ ជាតិ ប្រភពជនជាតិ ឬឋានៈក្នុងសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ ពិការភាព កំណើត ឋានៈ ឬស្ថានភាពផ្សេងៗទៀតរបស់កុមារ ឬ ឪពុក-ម្តាយរបស់កុមារនោះទេ ។

៣-សិទ្ធិមានជីវិត សិទ្ធិរស់រានមានជីវិត និងសិទ្ធិអភិវឌ្ឍន៍

(មាត្រា ៦)

កុមារគ្រប់រូប មានសិទ្ធិមានជីវិតតាំងពីកំណើត។ រដ្ឋត្រូវធានាពីការរស់រានមានជីវិត និងការអភិវឌ្ឍន៍របស់កុមារ ឱ្យមានកំរិតអតិបរមាតាមដែលអាចធ្វើបាន។

៤-ការគោរពទស្សនៈកុមារ (មាត្រា១២)

កុមារដែលមានសមត្ថភាពបង្កើតទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន មានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិរបស់គេ ដោយសេរី ក្នុងគ្រប់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លួនគេ។ ទស្សនៈកុមារត្រូវតែបានគេយកទៅពិចារណាថ្មីៗផ្ទៃក្នុង ឱ្យបានសមស្របទៅតាមអាយុ និងការយល់ដឹង (ភាពចាស់ចិត្តចាស់គំនិត) របស់កុមារ ។

តើសិទ្ធិជាតំណាងអ្វីខ្លះដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាសិទ្ធិកុមារ?

អនុសញ្ញាមានចែងជាបួនប្រភេទធំៗនៃសិទ្ធិកុមារ៖

១-សិទ្ធិរស់រានមានជីវិត៖ សិទ្ធិនេះរួមបញ្ចូល សិទ្ធិមានជីវិត និងសិទ្ធិទទួលបានការថែទាំសុខភាព និងវេជ្ជសាស្ត្រក្នុងកំរិតខ្ពស់បំផុត ។

២-សិទ្ធិអភិវឌ្ឍន៍៖ សិទ្ធិទាំងនេះរួមបញ្ចូលអ្វីទាំងអស់ដែលកុមារត្រូវការដើម្បីលូតលាស់ក្នុងកំរិតខ្ពស់បំផុត និងដើម្បីឱ្យក្លាយទៅជាសមាជិកដែលទទួលខុសត្រូវរបស់សង្គម ។ សិទ្ធិនេះ រួមមានការអប់រំគ្រប់ប្រភេទ និងសិទ្ធិទទួលបានជីវភាពរស់នៅគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់ការលូតលាស់របស់កុមារ ផ្នែករាងកាយ សតិអារម្មណ៍ ស្មារតី សីលធម៌ និងសង្គម ។

៣-សិទ្ធិទទួលបាននូវការការពារ៖ សិទ្ធិនេះចង់សំដៅយ៉ាងទូលាយដល់សិទ្ធិដែលត្រូវបានទទួលការការពារ រួចផុតពីអំពើ និងការប្រព្រឹត្តផ្សេងៗដែលបង្កអន្តរាយដល់កុមារ ។ សិទ្ធិនេះ រួមមានការការពារពីការរើសអើង ពីការរំលោភបំពាន ការទុកចោលមិនយកចិត្តទុកដាក់ និងការកេងប្រវ័ញ្ច ការការពារកុមារដែលគ្មានគ្រួសារ និងការការពារកុមារជាជនភៀសខ្លួន ។

៤-សិទ្ធិចូលរួម: សិទ្ធិទាំងនេះ គ្របដណ្តប់លើសិទ្ធិរបស់កុមារក្នុងការ ចូលរួមបញ្ចេញមតិរបស់ខ្លួនក្នុងគ្រប់បញ្ហា និងត្រូវបានគេទទួលស្គាប់ក្នុងគ្រប់ សេចក្តីសំរេចដែលប៉ះពាល់ដល់អាយុជីវិតរបស់កុមារ ។ នៅពេលសមត្ថភាព របស់កុមារវិវត្តឡើង កុមារគួរតែមានឱកាសកាន់តែច្រើនជាងមុន ក្នុងការចូល រួមសកម្មភាពរបស់សង្គម ដើម្បីជាការរៀបចំសំរាប់ជីវិតជាមនុស្សពេញវ័យ។

តើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារជាតំណាងពួកវាមានអ្វីខ្លះដល់រដ្ឋាភិបាល ?

រដ្ឋាភិបាលមួយៗនៃអនុសញ្ញាសិទ្ធិកុមារត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖ អនុម័តច្បាប់ គោលនយោបាយ និងកម្មវិធីផ្សេងៗ ដើម្បីធានាការអនុវត្តន៍ និងការទទួលបានសិទ្ធិដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញាសិទ្ធិកុមារ (មាត្រា៤) ចាត់វិធានការច្បាប់ រដ្ឋបាល និងវិធានការដទៃទៀតឱ្យបានសមស្របទៅ នឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ។ នេះមានន័យថាកំណត់អាទិភាព និង ទុកកុមារជាចំបង (មាត្រា៤)

លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ពីអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ (មាត្រា៤២) បញ្ជូនរបាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់កុមារ និងភាពរីកចំរើននៃ ការអនុវត្តន៍ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ទៅឱ្យគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិពីរឆ្នាំក្រោយពីការផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញា នេះ និងរៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង បន្តបន្ទាប់មកទៀត (មាត្រា៤៤)

តើពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារមានអ្វីខ្លះ ?

ពិធីសារបន្ថែម គឺជាឯកសារបន្ថែមលើសន្ធិសញ្ញាគោលដែលរដ្ឋនីមួយៗ

អាចជ្រើសរើសដើម្បីចូលជាសមាជិកប្រសិនបើបើរដ្ឋនោះយល់ព្រមទទួលកាតព្វ
កិច្ចបន្ថែមតាមពិធីសារនោះដោយមិនគិតដល់អនុសញ្ញាដើមឡើយ។

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ មានពិធីសារបន្ថែមចំនួនពីរដែលត្រូវបានអនុម័ត
ដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិកាលពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០០០ដូចគ្នា។
ពិធីសារមួយគឺសំដៅប្រឆាំងនឹងការជួញដូរកុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាព
អាសអាភាសកុមារ ឯពិធីសារបន្ថែមមួយទៀត គឺសំដៅដល់ការការពារកុមារ
ពីការពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងជំលោះប្រដាប់អាវុធ ដោយធ្វើការដាក់កំហិត និងបញ្ញត្តិ
ពីការប្រើប្រាស់ទាហានក្រោមអាយុ១៨ឆ្នាំ។

តើអនុសញ្ញានេះអនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេចនៅកម្ពុជា?

កម្ពុជាបានក្លាយជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារនៅថ្ងៃទី១៤ វិច្ឆិកា
១៩៩២ ជារដ្ឋភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមប្រឆាំងនឹងការជួញដូរកុមារ នៅថ្ងៃទី៣០
មិថុនា ឆ្នាំ២០០២ និងជារដ្ឋភាគីនៃពិធីសារបន្ថែមស្តីពីការពាក់ព័ន្ធកុមារនៅក្នុង
ជំលោះប្រដាប់អាវុធនៅថ្ងៃទី១៦ សីហា ២០០៦ ។

មាត្រា៣១នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញធានាការពារអនុសញ្ញានេះ ជាមួយនឹងសន្និសញ្ញា
សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដទៃទៀតថាជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់កម្ពុជា។ មាត្រា៨៨ គូស
បញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា " រដ្ឋធានារក្សាការពារសិទ្ធិរបស់កុមារដែលមានចែងក្នុង
អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ជាពិសេសសិទ្ធិមានជីវិតរស់នៅ សិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ
រៀនសូត្រ សិទ្ធិត្រូវបានទទួលបានការគាំពារក្នុងស្ថានការណ៍មានសង្គ្រោះ និងការ
ការពារប្រឆាំងនឹងអាជីវកម្ម សេដ្ឋកិច្ច ឬកាមគុណលើកុមារ។"

នៅក្នុងសេចក្តីសំរេចរបស់ខ្លួនកាលពីថ្ងៃទី១០-កក្កដា-២០០៧ ក្រុមប្រឹក្សា
ធម្មនុញ្ញ ដែលជាស្ថាប័នមួយបង្កើតឡើង ដើម្បីការពាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ បានគូស

បញ្ជាក់ជាថ្មី ពីការអនុវត្តន៍សន្និសីទសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ នៅក្នុងច្បាប់កម្ពុជា និងធ្វើការរំលឹកដល់ចៅក្រម ក្នុងការសំរេចក្តី និងធ្វើការបកស្រាយច្បាប់ ថា ចៅក្រមត្រូវប្រកាន់ឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនដល់បទបញ្ញត្តិនៃសន្និសីទសញ្ញាដែលកម្ពុជាបាន ទទួលស្គាល់ រួមទាំងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារផង ។

គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារ

ដោយបានក្លាយខ្លួនជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា រដ្ឋនោះត្រូវធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្ត ដោយភ្ជាប់កាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ជាពិសេសដល់កុមារ ព្រមទាំងសហគមន៍អន្តរជាតិ ពីការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ដើម្បីលើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិកុមារ។

យោងតាមអនុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការអន្តរជាតិមួយ ដែលមានអ្នក ជំនាញការឯករាជ្យ ហើយដែលគេស្គាល់ជាទូទៅថាគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីតាមដានការវិវត្តន៍របស់រដ្ឋភាគី ក្នុងការបំពេញតាម ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួន។ គ្រប់រដ្ឋភាគី តំរូវឱ្យធ្វើរបាយការណ៍ជាទៀងទាត់តាម កាលកំណត់ជូនគណៈកម្មាធិការ ពីវិធានការដែលខ្លួនប្រកាន់យកដើម្បីអនុវត្ត អនុសញ្ញានេះ។

កម្ពុជាបានធ្វើរបាយការណ៍ចំនួនពីរលើករួចមកហើយជូនគណៈកម្មាធិការ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់របាយការណ៍តាមកាលកំណត់លើកទីពីររបស់ខ្លួន ជូនគណៈកម្មាធិការ កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ហើយគណៈកម្មាធិការនឹង ពិនិត្យរបាយការណ៍នេះ នៅពេលណាមួយក្នុងឆ្នាំ២០១០ ឬ២០១១។

អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិតួបារ

ត្រូវបានអនុម័ត និងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងឱ្យសុំចូលជាសមាជិក
តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ៤៤/២៥ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៨៩
របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ
ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩០ ស្របតាមមាត្រា៨៩

បុព្វកថា

រដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះ

យល់ឃើញថា យោងតាមគោលការណ៍នានាដែលប្រកាសក្នុងធម្មនុញ្ញ
សហប្រជាជាតិ ការទទួលស្គាល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរជាប់ពីកំណើត និងសិទ្ធិស្មើភាព
និងមិនអាចលក់ ដូរ ផ្ទេរ ឬដកហូតបាន របស់សមាជិកទាំងអស់នៃគ្រួសារ
មនុស្ស ជាគ្រឹះនៃសេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក។

ចង់ថា ប្រជាជាតិនៃសហប្រជាជាតិបានប្រកាសបញ្ជាក់សារជាថ្មីក្នុង
ធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ នូវជំនឿរបស់ខ្លួន ទៅលើសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់មនុស្ស
លើសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃរបស់មនុស្ស ហើយប្តេជ្ញាលើកស្ទួយវឌ្ឍនភាព
សង្គម និងកម្រិតជីវភាពរស់នៅឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ក្នុងសេរីភាពកាន់តែ
ទូលំទូលាយ ។

ទទួលស្គាល់ថា ក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកា
សញ្ញាអន្តរជាតិនានាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស សហប្រជាជាតិបានប្រកាស និងយល់
ស្របថា មនុស្សគ្រប់រូបត្រូវមានសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងអស់ ដូចមានចែងនៅ

ក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដោយគ្មានការប្រកាន់បែងចែកបែបណាមួយ មានជាអាទិ៍ ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា មតិយោបាយឬមតិផ្សេងទៀត ដើមកំណើតជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ កំណើត ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀតឡើយ។

រំលឹកឡើងវិញថា ក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស សហប្រជាជាតិបានប្រកាសថា កុមារមានសិទ្ធិទទួលជំនួយ និងការថែទាំពិសេស។

ជឿជាក់ថា គ្រួសារជាអង្គភាពគ្រឹះនៃសង្គម និងជាមជ្ឈដ្ឋានធម្មជាតិសម្រាប់ការរីកលូតលាស់ និងសុខុមាលភាពនៃសមាជិកទាំងអស់របស់សង្គម និងជាពិសេស កុមារត្រូវទទួលនូវការការពារ និងជំនួយឧបត្ថម្ភចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យគ្រួសារអាចរ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនពេញលេញនៅក្នុងសហគមន៍។

ទទួលស្គាល់ថា ដើម្បីឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ពេញលេញ និងសមស្របតាមបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់កុមារ កុមារត្រូវផ្តល់តម្លៃស្មើគ្នានឹងមជ្ឈដ្ឋានគ្រួសារ ក្នុងបរិយាកាសសុភមង្គល សេចក្តីស្រឡាញ់ និងការយោគយល់។

យល់ឃើញថា កុមារ គួរត្រូវបានគេរៀបចំឱ្យមានជីវភាពជាឯកត្តជនក្នុងសង្គម និងផ្តល់តម្លៃស្មើគ្នានឹងខ្លួនគេ ដូចមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ និងជាពិសេស ក្នុងស្មារតីនៃសន្តិភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ការអត់ឱនឱ្យគ្នា សេរីភាព សមភាព និងសាមគ្គីភាព ។

ចង់ចាំថា ភាពចាំបាច់ដើម្បីផ្តល់ការការពារពិសេសដល់កុមារ ត្រូវបានថ្លែងក្នុងសេចក្តីប្រកាស នាទីក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩២៤ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងក្នុងសេចក្តីប្រកាសស្តីពីសិទ្ធិកុមារដែលបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការ

សហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៩ ហើយភាពចាំបាច់នេះត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស កតិកាសញ្ញា អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (ជាពិសេសក្នុងមាត្រា២៣ និង មាត្រា២៤) ក្នុងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (ជាពិសេសក្នុងមាត្រា១០) និងក្នុងលក្ខន្តិកៈ និងលិខិតុបករណ៍ពាក់ព័ន្ធនានា របស់ស្ថាប័នឯកទេស និងអង្គការអន្តរជាតិ ដែលមានកិច្ចការទាក់ទងនឹង សុខុមាលភាពរបស់កុមារ ។

ចងចាំថា ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងសេចក្តីប្រកាសស្តីពីសិទ្ធិកុមារ “ដោយសារភាព ខ្លីខាងផ្នែករាងកាយ និងសតិបញ្ញា កុមារត្រូវការនូវកិច្ចការពារ និងការថែទាំជា ពិសេសរួមទាំងការការពារសមស្របតាមផ្លូវច្បាប់ទាំងមូលនិងបង្កប់ពីកំណើត”

រំលឹកឡើងវិញថា បទប្បញ្ញត្តិ នៃសេចក្តីប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ខាង សង្គមកិច្ច និងខាងផ្លូវច្បាប់ទាក់ទងនឹងកិច្ចការពារ និងសុខុមាលភាពរបស់ កុមារ សំដៅជាពិសេសទៅរកការទុកដាក់ជាមួយឪពុក-ម្តាយធម៌ និងស្នុក្នុង ក្នុងប្រទេស និងអន្តរជាតិ វិធានជាបទដ្ឋានអប្បបរមារបស់សហប្រជាជាតិ ដើម្បីគ្រប់គ្រងវិស័យយុត្តិធម៌សម្រាប់កុមារ (វិធានក្រុងប៉េកាំង) និងសេចក្តី ប្រកាសស្តីពីការការពារស្ត្រី និងកុមារក្នុងពេលមានអាសន្ន និងជម្លោះប្រដាប់ អាវុធ។

ទទួលស្គាល់ថា នៅក្នុងប្រទេសទាំងអស់លើពិភពលោកមានកុមារកំពុង រស់នៅក្នុងស្ថានភាពដ៏ស្រេចលំបាក ហើយកុមារទាំងនោះ ត្រូវការនូវការយក ចិត្តទុកដាក់ពិសេស ។

យកមកគិតគូរ សារសំខាន់នៃប្រពៃណី និងតម្លៃវប្បធម៌របស់ប្រជាជាតិដើម្បីយកក្នុងការការពារ និងការរីកចម្រើនដោយសុខដុមររបស់កុមារ។

ទទួលស្គាល់ សារសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌជីវភាពរបស់កុមារនៅគ្រប់ប្រទេស ជាពិសេស ក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការស្របច្បាប់ :

ផ្នែកទី ១

មាត្រា ១

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ កុមារគឺជាមនុស្សមានអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ លើកលែងតែក្រោមច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះកុមារ នីតិភាពត្រូវបានកំណត់ទាបជាងនេះ ។

មាត្រា ២

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរព និងធានាសិទ្ធិដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះដល់កុមារដែលស្ថិតក្នុងដៃនិសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយគ្មានការរើសអើងណាមួយ ដោយឥតគិតពីពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ សាសនា មតិឈោបាយ ឬមតិផ្សេងទៀត ដើមកំណើតជាតិ ដើមកំណើតជនជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ អសមត្ថភាពកំណើត ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀតរបស់កុមារ របស់ឪពុក-ម្តាយកុមារ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងឡាយ ដើម្បីធានាឱ្យកុមារបានទទួលនូវការការពារប្រឆាំងនឹងរាល់ទម្រង់នៃការរើសអើង ឬទណ្ឌកម្មដែលផ្អែកលើមូលដ្ឋានស្ថានភាព សកម្មភាព ការបញ្ចេញមតិ ឬជំនឿរបស់ឪពុក-ម្តាយរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់កុមារ។

មាត្រា ៣

១. នៅក្នុងវិធានការទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ទោះធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នឯកជនឬសាធារណៈ ទទួលភារៈខាងសុខុមាលភាពសង្គមឬដោយតុលាការ ឬអាជ្ញាធររដ្ឋបាល ឬអង្គការនីតិបញ្ញត្តិក៏ដោយ ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ជាចម្បង ។

២. រដ្ឋភាគីសន្យាធានាដល់កុមារនូវការការពារ និងការថែទាំចាំបាច់ដើម្បីសុខុមាលភាពរបស់កុមារ ដោយយកមកគិតនូវ សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុក-ម្តាយ អ្នកអាណាព្យាបាល ឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះកុមារ និងដើម្បីសម្រេចទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ និងរដ្ឋបាលដែលសមស្របទាំងអស់ ។

៣. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា ស្ថាប័ន សេវាកម្ម និងគ្រឹះស្ថានដែលមានបណ្តុះថែទាំ ឬការពារកុមារ ត្រូវធ្វើតាមបទដ្ឋានកំណត់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យនៃសុវត្ថិភាព សុខភាព អំពីចំនួន និងភាពសមស្របនៃបុគ្គលិក ព្រមទាំងសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រង ។

មាត្រា ៤

រដ្ឋភាគីសន្យាចាត់វិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ ខាងរដ្ឋបាលនិងវិធានការផ្សេងទៀត ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិទាំងឡាយដែលទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ ចំពោះសិទ្ធិខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការក្នុងកម្រិតអតិបរមានៃធនធានដែលខ្លួនមាន និងបើចាំបាច់ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៥

រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពតួនាទី សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ ឬប្រើសមស្រប ត្រូវគោរពតួនាទី សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់សមាជិកគ្រួសារជាសាខាញាតិឬសហគមន៍ អាស្រ័យតាមទំនៀមទម្លាប់នៅមូលដ្ឋាន អ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ឬជនផ្សេងទៀតដែលមាននាទីតាមផ្លូវច្បាប់លើកុមារ ក្នុងការតម្រង់ទិស និងការណែនាំសមស្របតាមសមត្ថភាពរបស់កុមារ ដើម្បីឱ្យកុមារប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងឡាយដែលទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៦

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថា កុមារគ្រប់រូប មានសិទ្ធិមានជីវិតជាប់ពីកំណើត។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាក្នុងកម្រិតអតិបរមា តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ចំពោះការរស់រាន និងការលូតលាស់របស់កុមារ ។

មាត្រា ៧

១. កុមារត្រូវបានចុះក្នុងសៀវភៅអត្រានុកូលដ្ឋានភ្លាម បន្ទាប់ពីពេលកើត និងត្រូវមានសិទ្ធិមានឈ្មោះមួយ ពីពេលកើតមក មានសិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិមួយ និងតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន កុមារត្រូវមានសិទ្ធិស្គាល់ឪពុក-ម្តាយ និងទទួលបានការថែទាំពីឪពុក-ម្តាយ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាការអនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះ ស្របតាមច្បាប់ជាតិ និងកាតព្វកិច្ចក្រោមលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិក្នុងវិស័យនេះ ពិសេសក្នុងករណីដែលកុមារនឹងក្លាយជាជនគំរាមស្រុកទេស បើគ្មានការអនុវត្តនោះទេ ។

មាត្រា ៨

១. រដ្ឋភាគីសន្យាគោរពសិទ្ធិរក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់កុមារ រួមមានសញ្ជាតិ ឈ្មោះ និងទំនាក់ទំនងគ្រួសារផង ដូចបានទទួលស្គាល់ក្នុងច្បាប់ ដោយគ្មានការ ជ្រៀតជ្រែកដោយខុសច្បាប់ឡើយ ។

២. បើកុមារម្នាក់ត្រូវរងការដកហូតដោយខុសច្បាប់ នូវធាតុមួយចំនួន ឬទាំង អស់នៃអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួននោះ រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តល់ជំនួយ និងការការពារសម ស្រប ដើម្បីស្តារអត្តសញ្ញាណរបស់កុមារឡើងវិញឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។

មាត្រា ៩

១. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា កុមារមិនត្រូវបានបំបែកចេញពីឪពុក-ម្តាយ ផ្ទុយពី អន្ទះរបស់កុមារឡើយ លើកលែងតែអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលស្ថិតក្រោម ការពិនិត្យរបស់តុលាការសម្រេចស្របតាមច្បាប់ និងនីតិវិធី ថាការបំបែកនេះ គឺចាំបាច់សម្រាប់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។ សេចក្តីសម្រេចនេះអាចចាំបាច់ តែក្នុងករណីពិសេស មានជាអាទិ៍ ឪពុក-ម្តាយធ្វើបាប ឬទុកចោលមិនយកចិត្ត ទុកដាក់ ឬឪពុក-ម្តាយមិនរស់នៅជាមួយគ្នា ហើយសេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវ ធ្វើដោយគិតពីកន្លែងស្នាក់នៅរបស់កុមារ ។

២. នៅគ្រប់នីតិវិធីស្របតាមកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំង អស់ ត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យចូលរួមក្នុងនីតិវិធីទាំងនោះ និងឱ្យបង្ហាញពីទស្សនៈ របស់ខ្លួន។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពសិទ្ធិរបស់កុមារដែលត្រូវបំបែកពីឪពុក ឬម្តាយ ឬឪពុក-ម្តាយទាំងពីរ ក្នុងការរក្សាទៅទៀងទាត់ នូវទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន និងការ ទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយឪពុក-ម្តាយ លើកលែងតែប្រការនេះផ្ទុយនឹងឧត្តម ប្រយោជន៍របស់កុមារ ។

៤. បើការរស់នៅបែកគ្នាបណ្តាលមកពីវិធានការណាមួយផ្ដើមដោយរដ្ឋភាគី មានជាអាទិ៍ ការឃាត់ឬការឃុំខ្លួន ការដាក់ពន្ធនាគារ ការនិរទេស ការបំបរបង់ ឬមរណភាព (រួមទាំងមរណភាពបណ្តាលមកពីបុព្វហេតុណាមួយក្នុងខណៈពេលដែលបុគ្គលនោះត្រូវបានឃាត់ ឬឃុំខ្លួនដោយរដ្ឋ) ឪពុកឬ ម្តាយ ឬឪពុក-ម្តាយទាំងពីរ ឬកុមារ នោះរដ្ឋភាគី ដោយយោងតាមការស្នើសុំ ត្រូវជូនដំណឹងទៅឪពុក-ម្តាយ ឬកុមារ ឬបើសមស្រប ត្រូវជូនដំណឹងទៅសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់ផ្សេងទៀត នូវព័ត៌មានសំខាន់អំពីទីកន្លែងនៃសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដែលអត់មាន លើកលែងតែការជូនដំណឹងនេះ ប៉ះពាល់ដល់ផ្ទៃសុខភាពរបស់កុមារ។ ម្យ៉ាងទៀត រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា ការដាក់សេចក្តីស្នើសុំមួយបែបនេះ នឹងមិននាំឱ្យមានផលជាអវិភូតសម្រាប់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធឡើយ ។

មាត្រា ១០

១. ស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ក្រោមមាត្រា៧ កថាខណ្ឌ១ គ្រប់សេចក្តីស្នើសុំរបស់កុមារ ឬឪពុក ឬម្តាយរបស់កុមារ ដើម្បីចូល ឬចាកចេញពីរដ្ឋភាគី ក្នុងគោលបំណងជួបជុំគ្រួសារ ត្រូវតែដោះស្រាយក្នុងស្មារតីវិជ្ជមាន មនុស្សធម៌ និងឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។ ក្រៅពីនេះ រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា ការដាក់សេចក្តីស្នើសុំនេះនឹងមិនបង្កឱ្យមានផលអវិភូតដល់អ្នកសុំ និងដល់សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកសុំឡើយ ។

២. កុមារដែលមានឪពុក-ម្តាយរស់នៅក្នុងរដ្ឋផ្សេង មានសិទ្ធិរក្សាជាទៀងទាត់នូវទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ និងការទាក់ទងដោយផ្ទាល់ ជាមួយឪពុក-ម្តាយទាំងពីរ លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស។ ក្នុងទិសដៅនេះ និងស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ក្រោមមាត្រា៧ កថាខណ្ឌ១ រដ្ឋភាគីត្រូវគោរពសិទ្ធិ

របស់កុមារ និងសិទ្ធិឪពុក-ម្តាយរបស់កុមារក្នុងការចាកចេញពីប្រទេស រួមមាន
ប្រទេសរបស់ខ្លួនផង និងវិលចូលមកក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ។ សិទ្ធិចាក
ចេញពីប្រទេសណាមួយ អាចស្ថិតក្រោមការរឹតត្បិតបាន លុះត្រាតែការរឹតត្បិត
នោះ បញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងចាំបាច់ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់
សាធារណៈ សុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នក
ដទៃ ហើយស្របនឹងសិទ្ធិផ្សេងទៀតដែលទទួលស្គាល់ដោយអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ១១

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការផ្ទេរកុមារចេញក្រៅ
ប្រទេស ដោយខុសច្បាប់ និងការមិនប្រគល់កុមារពីក្រៅប្រទេសមកវិញ ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគី ត្រូវសម្រួលដល់ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេ
ភាគី ឬពហុភាគី ឬចូលជាសមាជិកក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ។

មាត្រា ១២

១. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាអះអាងដល់កុមារដែលមានសមត្ថភាពបង្កើតទស្សនៈ
ផ្ទាល់ខ្លួន នូវសិទ្ធិបញ្ចេញទស្សនៈទាំងនោះដោយសេរី លើគ្រប់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធ
នឹងកុមារ។ ទស្សនៈទាំងនេះរបស់កុមារ ត្រូវបានយកទៅពិចារណាថ្លឹងថ្លែង
ដោយគិតទៅតាមវ័យ និងភាពចាស់ទុំរបស់កុមារ ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ កុមារត្រូវបានផ្តល់ជាពិសេស នូវឱកាសត្រូវបានគេ
ស្តាប់នៅក្នុងនីតិវិធីតុលាការ និងរដ្ឋបាលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ទោះដោយផ្ទាល់
ឬតាមរយៈអ្នកតំណាង ឬស្ថាប័នសមស្របណាមួយ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនីតិវិធី
នៃច្បាប់ជាតិ ។

មាត្រា ១៧

១. កុមារមានសិទ្ធិសម្តែងមតិដោយសេរី។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងសេរីភាព ស្រាវជ្រាវ ទទួល និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងគំនិតគ្រប់ប្រភេទ ដោយគ្មានគិតពីព្រំដែន ទោះជាតាមទម្រង់ផ្ទាល់មាត់ សរសេរ ឬបោះពុម្ព ទម្រង់សិល្បៈ ឬតាមគ្រប់គ្រឿងផ្សាយព័ត៌មានផ្សេងទៀត តាមការជ្រើសរើសរបស់កុមារ។

២. ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ អាចស្ថិតក្រោមការរឹតត្បិតខ្លះៗបាន លុះត្រាតែការរឹតត្បិតទាំងនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ និងមានលក្ខណៈចាំបាច់ដូចខាងក្រោម៖

- (ក) ដើម្បីគោរពសិទ្ធិនិងកិត្តិយសរបស់អ្នកដទៃ ឬ
- (ខ) ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិ ឬសណ្តាប់ធ្នាប់ សុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ។

មាត្រា ១៨

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពសិទ្ធិកុមារក្នុងការមានសេរីភាពគិតគូរ សេរីភាពខាងសតិសម្បជញ្ញៈ និងសេរីភាពខាងសាសនា ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវគោរពសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុក-ម្តាយ និងបើសមស្រប អ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ ក្នុងការដាក់កុមារឱ្យប្រើប្រាស់សិទ្ធិកុមារ ស្របតាមសមត្ថភាពវិវត្តទៅមុខរបស់កុមារ។

៣. សេរីភាពសម្តែងសាសនា ឬជំនឿរបស់កុមារ អាចស្ថិតក្រោមការរឹតត្បិតបាន ដរាបណាមានបញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងចាំបាច់ដើម្បីការពារសុវត្ថិភាពសណ្តាប់ធ្នាប់ សុខភាព និងសីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិ និងសេរីភាពមូលដ្ឋានរបស់អ្នកដទៃ ។

មាត្រា ១៥

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារមានសេរីភាពខាងសមាគម និងមានសេរីភាពប្រជុំដោយសន្តិវិធី ។

២. ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងនេះ អាចស្ថិតក្រោមការរឹតត្បិតបាន លុះត្រាតែមានបញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងចាំបាច់ក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីអត្ថប្រយោជន៍នៃសន្តិសុខជាតិ ឬសុវត្ថិភាពសាធារណៈ ឬសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬដើម្បីការពារសុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ឬដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃ ។

មាត្រា ១៦

១. គ្មានកុមារណាម្នាក់ត្រូវស្ថិតក្រោមការជ្រៀតជ្រែកតាមអំពើចិត្ត ឬដោយខុសច្បាប់ក្នុងជីវិតឯកជន គ្រួសារ លំនៅដ្ឋាន ឬការឆ្លើយឆ្លងរបស់កុមារ និងគ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវស្ថិតក្រោមការបំពានបំពានដោយខុសច្បាប់លើកិត្តិយស និងកិត្តិធានរបស់ខ្លួនឡើយ ។

២. កុមារមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារដោយច្បាប់ ប្រឆាំងនឹងការជ្រៀតជ្រែក ឬការបំពានបំពានទាំងនេះ ។

មាត្រា ១៧

រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់សារសំខាន់នៃមុខងារផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធឃោសនា និងត្រូវធានាឱ្យកុមារមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន និងឯកសារឬសម្ភារៈពីប្រភពផ្សេងៗរបស់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាពិសេស ព័ត៌មាន និងទិន្នន័យដែលសំដៅលើកស្ទួយសុខុមាលភាព ខាងសង្គម ស្មារតី និងសីលធម៌របស់កុមារ ព្រមទាំងសុខភាពផ្នែករាងកាយនិងសតិបញ្ញារបស់កុមារ។ ក្នុងទិសដៅនេះរដ្ឋភាគីត្រូវ៖

(ក) ជំរុញប្រព័ន្ធឃោសនា ឱ្យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងឯកសារ ឬសម្ភារៈ បង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍ខាងសង្គម និងវប្បធម៌ដល់កុមារ និងស្របតាមស្មារតីនៃមាត្រា២៩ ។

(ខ) ជំរុញសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីផលិត ផ្លាស់ប្តូរ និងផ្សាយព័ត៌មាន និងឯកសារឬសម្ភារៈដែលចេញមកពីប្រភពប្លែកៗគ្នាខាងវប្បធម៌ជាតិ និងអន្តរជាតិ។

(គ) ជំរុញការផលិត និងការផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅសម្រាប់កុមារ ។

(ឃ) ជំរុញប្រព័ន្ធឃោសនា ឱ្យគិតគូរជាពិសេសដល់សេចក្តីត្រូវការផ្នែកភាសារបស់កុមារ ដែលជាសមាជិកក្រុមជនជាតិភាគតិច ឬជាសមាជិកជនអន្តោក្រាម ។

(ង) ជំរុញការកសាងគោលការណ៍ដឹកនាំសមស្រប សំដៅការពារកុមារឱ្យផុតពីព័ត៌មាន និងឯកសារ ឬសម្ភារៈដែលបំផ្លាញសុខុមាលភាពកុមារដោយយោងទៅលើបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៣ និងមាត្រា១៨ ។

មាត្រា ១៨

១. រដ្ឋភាគីត្រូវប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព ដើម្បីធានាការទទួលស្គាល់គោលការណ៍ដែលថា ឪពុក-ម្តាយទាំងពីរមានការទទួលខុសត្រូវរួមក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ និងធ្វើឱ្យកុមារមានការអភិវឌ្ឍន៍។ ការទទួលខុសត្រូវរបស់មក្តីក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់កុមារ និងធ្វើឱ្យកុមារមានការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវស្ថិតនៅលើឪពុក-ម្តាយ ឬបើពុំនោះទេ អ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ។ ពួកគេនេះ ត្រូវគិតមុនបង្កសំដៅខុត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ។

២. ដើម្បីធានា និងលើកស្ទួយសិទ្ធិដូច្នៃចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ជំនួយសមស្របដល់ឪពុក-ម្តាយ និងអ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ ដើម្បីបំពេញតួនាទីចិញ្ចឹមអប់រំកុមារ និងធានាដល់ការបង្កើតឱ្យមានស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថាន និងសេវាកម្មទទួលបានបន្តកថែទាំកុមារ ។

៣. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ ធានាដល់កុមារដែលមានឪពុក-ម្តាយជាអ្នកធ្វើការ ជួរសិទ្ធិទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីសេវាកម្ម និងគ្រឹះស្ថានគាំពារកុមារ ដែលកុមារមានលក្ខណៈសម្បត្តិអាចទទួលបាន ។

មាត្រា ១៩

១. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របខាងនីតិបញ្ញត្តិ រដ្ឋបាល សង្គមកិច្ច និងខាងអប់រំ ដើម្បីការពារកុមារពីគ្រប់ទម្រង់នៃអំពើហិង្សា ការធ្វើឱ្យរបួស ឬការរំលោភបំពានលើរាងកាយ ឬលើផ្លូវចិត្ត ការទុកចោលមិនយកចិត្តទុកដាក់ ឬការមិនអើពើ ការធ្វើបាប ឬការកេងប្រវ័ញ្ច រួមទាំងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទក្នុងកំឡុងពេលដែលកុមារស្ថិតនៅក្រោមការចិញ្ចឹមបីបាច់របស់ឪពុក-ម្តាយទាំងពីរ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលមានភារៈថែទាំកុមារ ។

២. វិធានការការពារទាំងនេះ បើសមស្រប គួរបញ្ចូលនីតិវិធីដែលមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីស្ថាបនាកម្មវិធីសង្គម ដែលផ្តល់ការគាំទ្រចាំបាច់ដល់កុមារ និងអ្នកដែលមានភារៈថែទាំកុមារ និងដើម្បីបង្ការតាមទម្រង់ផ្សេងៗ និងដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ រាយការណ៍ បញ្ជូន ស៊ើបអង្កេត ព្យាបាលនិងតាមដានលើរាល់ករណីនៃការធ្វើបាបកុមារ ដូចលើកឡើងខាងលើ និងបើសមស្រប ដើម្បីកិច្ចអន្តរាគមន៍ពិតុលាការ។

មាត្រា ២០

១. កុមារ ដែលត្រូវបានដកចេញជាបណ្តោះអាសន្ន ឬជាអចិន្ត្រៃយ៍ពី មជ្ឈដ្ឋានគ្រួសាររបស់ខ្លួន ឬដែលខ្ពត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ មិនអាច បណ្តោយឱ្យរស់នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋាននេះបាន មានសិទ្ធិទទួលការការពារ និង ជំនួយខ្ពត្តម្តិសេសពីរដ្ឋ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថែទាំកុមារខាងលើនេះ តាមការថែទាំជំនួស ស្របតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន។

៣. ការថែទាំនេះ អាចរាប់បញ្ចូលជាអាទិ៍ ការទុកដាក់ជាមួយឪពុក-ម្តាយ ធម៌ កាហ្វាឡានៃច្បាប់អឺរ៉ុប សុំកូន ឬបើសិនជាចាំបាច់ ការដាក់កុមារក្នុង ស្ថាប័នសមស្រប ដើម្បីថែទាំកុមារ ។ នៅក្នុងការជ្រើសរើសដំណោះស្រាយ នេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើអត្ថប្រយោជន៍នៃការបន្តថែទាំកុមារ ដូចពេល កន្លងមក ហើយត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើប្រភពជាតិសាសន៍ សាសនា វប្បធម៌ និងភាសារបស់កុមារ។

មាត្រា ២១

១. រដ្ឋភាគីដែលទទួលស្គាល់ និង/ឬអនុញ្ញាតឱ្យមានប្រព័ន្ធសុំកូន ត្រូវ ធានាថា ខ្ពត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារត្រូវស្ថិតក្នុងការពិចារណាខ្ពស់បំផុត ក្នុង វិស័យនេះ ហើយរដ្ឋភាគីត្រូវ :

(ក) ធានាថា សុំកូនអនុញ្ញាតបានតែដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាអ្នក សម្រេច ស្របតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីជាធរមាន និងផ្អែកលើមូលដ្ឋានព័ត៌មាន ពាក់ព័ន្ធ និងគួរជឿទុកចិត្តទាក់ទងនឹងករណីនេះ និងធានាថា សុំកូនអាចអនុ ញ្ញាតឱ្យធ្វើដោយគិតពីស្ថានភាពកុមារទាក់ទងនឹងឪពុក-ម្តាយ ញាតិសន្តាន ឬ

អ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ និងបើចាំបាច់ ត្រូវធានាថា ជនពាក់ព័ន្ធបានដឹង និងបានផ្តល់ការយល់ព្រម បន្ទាប់ពីបានទទួលដំណឹងពីផលប៉ះពាល់នានាចំពោះ ស្តុកូន ដោយផ្អែកលើការផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់ តាមការចាំបាច់ ។

(ខ) ទទួលស្គាល់ថា ស្តុកូនអន្តរប្រទេស អាចចាត់ទុកជាមធ្យោបាយ ជំនួសមួយនៃការថែទាំកុមារបាន បើសិនជានៅក្នុងប្រទេសដើមកំណើតរបស់ ខ្លួន កុមារ មិនអាចរស់នៅតាមគ្រួសារធម៌ ឬក្នុងគ្រួសារចិញ្ចឹម ឬមិនអាច ទទួលបាននូវការថែទាំឱ្យសមស្របទេនោះ ។

(គ) ធានាថា កុមារពាក់ព័ន្ធនឹងស្តុកូនអន្តរប្រទេស បានទទួលការធានា និង បទដ្ឋានដូចគ្នានឹងការធានានិងបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់ក្នុងករណីស្តុកូនក្នុងប្រទេស។

(ឃ) ចាត់វិធានការសមស្របនានាដើម្បីធានាក្នុងករណីស្តុកូនអន្តរប្រទេស ថា ការផ្តល់កូននេះពុំបណ្តាលឱ្យមានផលចំណេញផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយមិនត្រឹមត្រូវ ដល់រាល់បុគ្គលដែលមានការទាក់ទងក្នុងរឿងនេះឡើយ ។

(ង) ត្រូវលើកស្ទួយទិសដៅនៃមាត្រានេះតាមការធ្វើកិច្ចសម្រុះសម្រួល ឬចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគី តាមករណីនីមួយៗ និងប្រឹងប្រែងក្នុង ក្របខ័ណ្ឌនេះ ដើម្បីធានាថា ការទុកដាក់នៅក្រៅប្រទេសនេះ ត្រូវបានអនុវត្ត ដោយអាជ្ញាធរ ឬអង្គការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ២២

១. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីធានាថា កុមារដែលស្វែងរក ឬជាជនភៀសខ្លួន ឬដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាជនភៀសខ្លួន ស្របតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីអន្តរជាតិ ឬជាតិជាធរមាន ទោះដោយម្នាក់ៗឯងក្តី ឬរួមដំណើរដោយ

ឪពុក-ម្តាយ ឬជនផ្សេងទៀតក្តី ត្រូវទទួលបានការការពារ និងជំនួយមនុស្សធម៌ សមស្រប ដើម្បីអាស្រ័យផលពីសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ និងក្នុងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ឬមនុស្សធម៌ ដែលរដ្ឋទាំង នោះជាភាគី ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដល់ការប្រឹង ប្រែងទាំងអស់ ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តរ រដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានសមត្ថកិច្ចសហការជាមួយអង្គការ សហប្រជាជាតិ ដើម្បីការពារ និងជួយឧបត្ថម្ភកុមារ ដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថាន ភាពដូចគ្នានេះ និងដើម្បីស្វែងរកឪពុក-ម្តាយ ឬសមាជិកគ្រួសារផ្សេងទៀត របស់កុមារភៀសខ្លួន ដើម្បីបានមកនូវព័ត៌មានចាំបាច់សម្រាប់កុមារ បានជួបជុំ គ្រួសារខ្លួនឡើងវិញ ។ បើរកមិនឃើញឪពុក-ម្តាយ ឬសមាជិកណាម្នាក់នៃ គ្រួសាររបស់កុមារទេ កុមារត្រូវបានទទួលការការពារ ដូចគ្នានឹងកុមារផ្សេង ទៀតដែលបាត់បង់មជ្ឈដ្ឋានគ្រួសាររបស់ខ្លួនជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយហេតុផលណាមួយ ដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២៧

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថា កុមារពិការខាងសតិបញ្ញាឬរាងកាយ ត្រូវមាន ជីវភាពពេញលេញ និងសមរម្យ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលធានាដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ របស់កុមារ លើកស្ទួយសេចក្តីទុកចិត្តលើខ្លួនឯងរបស់កុមារ និងសម្រួលឱ្យ កុមារចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសហគមន៍ ។

២. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់សិទ្ធិទទួលបានការថែទាំពិសេសរបស់កុមារពិការ និងត្រូវជំរុញ និងធានាផ្តល់តាមផលដែលមានឱ្យដល់កុមារពិការដែលមាន

លក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប និងអ្នកដែលមានភារៈថែទាំកុមារ ផ្លូវជំនួយឧបត្ថម្ភ តាមការស្នើសុំ និងសមស្របទៅនឹងស្ថានភាពកុមារ និងស្ថានភាពឪពុក-ម្តាយ កុមារ ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែលថែទាំកុមារ ។

៣. ដោយទទួលស្គាល់ ផ្លូវសេចក្តីត្រូវការពិសេស របស់កុមារពិការ ជំនួយឧបត្ថម្ភដែលផ្តល់ស្របតាមកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើដោយឥត គិតថ្លៃរៀងរាល់លើកដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយយោងទៅលើប្រភពធនធាន ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឪពុក-ម្តាយកុមារ ឬអ្នកដែលថែទាំកុមារ។ ជំនួយឧបត្ថម្ភត្រូវ គ្រោងដើម្បីធានាថា កុមារពិការមានសិទ្ធិទទួល និងទទួលប្រកបដោយប្រសិទ្ធ ភាព ផ្លូវការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល សេវាថែទាំសុខភាព សេវាស្តារនីតិ សម្បទា ការរៀបចំចាត់ចែង ដើម្បីរកការងារធ្វើ និងឱកាសលំហែកាយដែល មានអត្ថប្រយោជន៍ឱ្យកុមារ សម្រេចបាននូវសមាហរណកម្មដ៏ពេញលេញបំផុត តាមដែលអាចធ្វើបាន និងសម្រេចបានការអភិវឌ្ឍន៍ជាបុគ្គល រួមមាន ការអភិ វឌ្ឍន៍ខាងវប្បធម៌ និងស្មារតីរបស់កុមារផង ។

៤. ក្នុងស្មារតីនៃសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រដ្ឋភាគី ត្រូវជំរុញឱ្យមាន ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានសមស្រប ស្តីពីការថែទាំបង្ការសុខភាព និងការព្យាបាល តាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ និងមុខងារនៃសេវាដ៏ល្អនៃកុមារពិការនោះ រួមមានការផ្សព្វផ្សាយ និងទទួលព័ត៌មានស្តីពីវិធីនៃការស្តារនីតិសម្បទា ការ អប់រំ និងសេវាខាងវិជ្ជាជីវៈផង ក្នុងទិសដៅឱ្យរដ្ឋភាគីអាចបង្កើនសមត្ថភាព និងការប៉ុនប្រសប់របស់ខ្លួន និងពង្រីកបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនក្នុងវិស័យនេះ។ ក្នុងចំណុចនេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសេចក្តីត្រូវការនៃប្រទេស ដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

មាត្រា ២៤

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារ ក្នុងការទទួលបានកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃ សុខភាព តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ព្រមទាំងសម្ភារៈរូបវន្តសម្រាប់ការព្យាបាល ជំងឺ និងស្តារសុខភាព ។ រដ្ឋភាគីត្រូវប្រឹងប្រែងធានាឱ្យបានថា គ្មានកុមារណា ម្នាក់ត្រូវបានដកសិទ្ធិទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាពទាំងនេះឡើយ ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់ចែងអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញនូវសិទ្ធិនេះ និងជា ពិសេស ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បី៖

(ក) បន្ថយមរណភាពនៃទារក និងកុមារ ។

(ខ) ធានាផ្តល់ដល់កុមារទាំងអស់នូវជំនួយសុខាភិបាល និងការថែទាំ សុខភាពចាំបាច់នានា ដោយផ្ដោតជាពិសេសលើការអភិវឌ្ឍន៍ការថែទាំសុខភាព បឋម ។

(គ) កំចាត់រោគ និងកង្វះអាហារបំប៉នសុខភាព រួមទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌ ថែទាំសុខភាពបឋមផង ជាអាទិ៍ តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិជ្ជាដែលមាន ស្រាប់ និងតាមរយៈការផ្គត់ផ្គង់អាហារបំប៉នគ្រប់គ្រាន់ និងទឹកទទួលទានស្អាត ដោយគិតពីគ្រោះថ្នាក់ និងភ័យខ្លាចនៃភាពកខ្វក់ផ្នែកបរិស្ថាន ។

(ឃ) ធានាឱ្យមាតាទាំងឡាយទទួលបានការថែទាំសុខភាពសមស្របមុន ពេល និងក្រោយពេលសម្រាលកូន ។

(ង) ធានាឱ្យគ្រប់ផ្នែកនៃសង្គម ជាពិសេសទីពក-ម្តាយនិងកុមារ បាន ទទួលព័ត៌មាន មានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ និងទទួលបានការខិតខំក្នុងការប្រើ ប្រាស់ចំណេះដឹងមូលដ្ឋានស្តីពីសុខភាព និងអាហារបំប៉នកុមារ ប្រយោជន៍នៃ ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ អនាម័យរាងកាយ និងអនាម័យបរិស្ថាន និង ការបង្ការគ្រោះថ្នាក់ ។

(ច) បង្កើតការថែទាំសុខភាព ដោយការបង្ការ ផ្តល់ការណែនាំដល់ ឪពុក-ម្តាយ ការអប់រំ និងសេវាស្តីពីផែនការគ្រួសារ ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់គ្រប់វិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសមស្រប ដើម្បីលុបបំបាត់រាល់ការអនុវត្តជាប្រពៃណីដែលប៉ះពាល់ដល់សុខភាពកុមារ។

៤. រដ្ឋភាគី រ៉ាប់រងលើកស្ទួយ និងលើកទឹកចិត្តដល់សហប្រតិបត្តិការ អន្តរជាតិ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបានពេញលេញជាលំដាប់នូវសិទ្ធិ ដែលត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ក្នុងមាត្រានេះ ។ ចំពោះបញ្ហានេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស លើសេចក្តីត្រូវការនៃប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

មាត្រា ២៥

រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់ថា កុមារដែលត្រូវបានទុកដាក់ដោយអាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ច ក្នុងគោលបំណង ដើម្បីថែទាំ ការពារ ឬព្យាបាលសុខភាពរាងកាយ ឬសតិបញ្ញា មានសិទ្ធិទទួលបានការពិនិត្យមើលជាទៀងទាត់នូវការថែទាំខ្លួន និង គ្រប់ស្ថានភាពផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការទុកដាក់នោះ ។

មាត្រា ២៦

១. រដ្ឋភាគីត្រូវទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់កុមារគ្រប់រូប ក្នុងការទទួលអត្ថ ប្រយោជន៍ពីសន្តិសុខសង្គម រួមមានកិច្ចធានារ៉ាប់រងសង្គមផង និងត្រូវចាត់ វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបាន នូវការប្រើប្រាស់ពេញលេញនូវសិទ្ធិ នេះ ស្របតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ។

២. ផលប្រយោជន៍ទាំងនេះ បើសមស្រប ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យដោយគិតតាម ធនធាន និងស្ថានភាពរបស់កុមារ និងអ្នកដែលមានភារកិច្ចថែទាំកុមារ ព្រម ទាំងការពិចារណាផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នើសុំផលប្រយោជន៍ ដែលធ្វើ ឡើងដោយកុមារ ឬក្នុងនាមកុមារ ។

មាត្រា ២៧

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់កុមារគ្រប់រូបក្នុងការមានកម្រិតជីវភាព គ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍រាងកាយ សតិបញ្ញា ស្មារតី សីលធម៌ និង សង្គមរបស់កុមារ ។

២. ឪពុក-ម្តាយ ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែលទទួលបន្ទុកលើកុមារ គឺជាអ្នក ទទួលខុសត្រូវបឋម ក្នុងការធានាឱ្យមានតាមលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពហិរញ្ញវត្ថុ របស់ខ្លួន នូវលក្ខខ័ណ្ឌនៃការរស់នៅដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការរីកលូតលាស់ របស់កុមារ ។

៣. រដ្ឋភាគី ដោយយោងតាមស្ថានភាពជាតិ និងក្នុងកម្រិតមធ្យមបាយ របស់ខ្លួន ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របធានា ដើម្បីជួយឧបត្ថម្ភដល់ឪពុក-ម្តាយ និងអ្នកផ្សេងទៀតដែលទទួលបន្ទុកលើកុមារ ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិនេះ ហើយក្នុង ករណីចាំបាច់ ត្រូវឧបត្ថម្ភសម្ភារៈ និងផ្តល់កម្មវិធីគាំទ្រធានា ជាពិសេសទាក់ ទងនឹងចំណីអាហារ សំលៀកបំពាក់ និងកន្លែងស្នាក់នៅ ។

៤. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធ្វើឱ្យកុមារទទួលបាននូវ អាហារកិច្ចពីឪពុក-ម្តាយ ឬពីបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលទទួលបន្ទុកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់កុមារទាំងនៅក្នុងប្រទេសទាំងនៅក្រៅប្រទេស។ ជាពិសេស បើអ្នក ទទួលបន្ទុកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់កុមាររស់នៅក្នុងប្រទេសផ្សេងពីប្រទេស របស់កុមារ រដ្ឋភាគីត្រូវជំរុញឱ្យមានការចូលជាសមាជិកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរ ជាតិ ឬការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងបែបនេះ ព្រមទាំងការរៀបចំសមស្របផ្សេងៗ ទៀត ។

មរតក ២៨

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារ ក្នុងការទទួលបានការអប់រំ ហើយ ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិនេះឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងជាលំដាប់ និងផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃ ឱកាសស្មើភាព ជាពិសេស រដ្ឋភាគីត្រូវ :

(ក) ធ្វើឱ្យការអប់រំកម្រិតបឋមមានលក្ខណៈជាកាតព្វកិច្ច និងឥតបង់ ថ្លៃ សម្រាប់គ្រប់គ្នា ។

(ខ) ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការអប់រំកម្រិតមធ្យម រួមមាន ការអប់រំចំណេះទូទៅ និងវិជ្ជាជីវៈផង បើកឱ្យមាន និងទទួលបានដល់កុមារ គ្រប់រូប និងចាត់វិធានការសមស្របនានា មានជាអាទិ៍ ការបង្កើតការអប់រំឥត បង់ថ្លៃ និងការផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុក្នុងករណីចាំបាច់។

(គ) ធានាតាមគ្រប់មធ្យោបាយសមស្រប ឱ្យមានការអប់រំថ្នាក់ឧត្តម សម្រាប់ជនគ្រប់រូប ដោយយកសមត្ថភាពជាមូលដ្ឋាន ។

(ឃ) បើកឱ្យមាន និងធ្វើឱ្យកុមារទាំងអស់បានទទួលព័ត៌មាន និងការ ណែនាំស្តីពីការអប់រំ និងវិជ្ជាជីវៈ ។

(ង) ចាត់វិធានការជំរុញឱ្យមានការចូលរៀនរៀនទាត់ និងកាត់បន្ថយ អត្រាបោះបង់ចោលការសិក្សា ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថា វិន័យសាលា ត្រូវបានអនុវត្តក្នុងបែបផែន ស្របនឹងសេចក្តីថ្លែងថ្កុលជាមនុស្សរបស់កុមារ និង ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវលើកស្ទួយ និងលើកទឹកចិត្តដល់សហប្រតិបត្តិការអន្តរ ជាតិក្នុងវិស័យអប់រំ ជាពិសេសដើម្បីរួមចំណែកលុបបំបាត់ភាពអវិជ្ជា និងអនក្ខរ

ភាពទូទាំងពិភពលោក និងដើម្បីសម្រួលសិទ្ធិទទួលបាននូវចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេស និងវិធីបង្រៀនបែបទំនើប ។ ក្នុងបញ្ហានេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រទេសដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

មាត្រា ២៩

១. រដ្ឋភាគី យល់ស្របថា ការអប់រំកុមារត្រូវតែឆ្ពោះទៅរក៖

(ក) ការអភិវឌ្ឍន៍បុគ្គលិកលក្ខណៈ ទេពកោលសល្យ សមត្ថភាពកាយ និងសតិបញ្ញារបស់កុមារ ឱ្យដល់សក្តានុពលភាពពេញទំហឹងបំផុតរបស់កុមារ។

(ខ) ការបណ្តុះគំនិតដល់កុមារឱ្យគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាននិងគោលការណ៍ទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ។

(គ) ការបណ្តុះគំនិតដល់កុមារ ឱ្យចេះគោរពឪពុក-ម្តាយ អគ្គសញ្ញាណវប្បធម៌ ភាសា និងតម្លៃរបស់ខ្លួន ការគោរពតម្លៃជាតិដែលប្រទេសដែលកុមារកំពុងរស់នៅ ការគោរពតម្លៃជាតិ ដែលប្រទេសដែលអាចជាដើមកំណើតរបស់កុមារ និងគោរពអារ្យធម៌នានាដែលខុសពីអារ្យធម៌ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កុមារ ។

(ឃ) ការរៀបចំចាត់ចែងឱ្យកុមាររស់នៅ ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងសង្គមសេរី ក្នុងស្មារតីយោគយល់គ្នា សន្តិភាព អត់ឱនឱ្យគ្នា សមភាពភេទ និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិទាំងអស់ ក្រុមជាតិពន្ធុ ជនជាតិ និងសាសនានិងជនអន្តោក្រាម ។

(ង) ការបណ្តុះគំនិតដល់កុមារ ឱ្យគោរពបរិស្ថានធម្មជាតិ ។

២. គ្មានផ្នែកណាមួយនៃមាត្រានេះ ឬមាត្រា២៨ ត្រូវបានយកមកបកស្រាយ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេរីភាពរបស់រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ក្នុងការបង្កើត និងដឹកនាំគ្រឹះស្ថានសិក្សាឡើយ ជាពិសេស ត្រូវតែគោរពតាមគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវតែបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌតំរូវដែលថាការអប់រំដែលផ្តល់ក្នុងគ្រឹះស្ថានទាំងនោះ ស្របតាមបទដ្ឋានអប្បបរមាតាមការកំណត់របស់រដ្ឋ ។

មាត្រា ៣០

នៅក្នុងរដ្ឋដែលមានជនភាគតិចខាងជាតិពន្ធុ សាសនា ឬភាសា ឬជនអន្តោក្រាម កុមារជាសមាជិកនៃជនភាគតិច ឬជនអន្តោក្រាមនេះ មិនត្រូវទទួលបាននូវការបដិសេធសិទ្ធិមានជីវភាពវប្បធម៌ សិទ្ធិសំដែង និងប្រតិបត្តិសាសនា ឬប្រើភាសាផ្ទាល់ខ្លួនដោយរួមជាមួយសមាជិកផ្សេងទៀតនៃក្រុមរបស់ខ្លួនឡើយ។

មាត្រា ៣១

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់កុមារ ក្នុងការសម្រាក និងលំហែកាយ ចូលរួមក្នុងការលេង និងក្នុងសកម្មភាពកំសាន្តផ្សេងៗ សមស្របតាមអាយុរបស់កុមារ និងចូលរួមដោយសេរីក្នុងជីវភាពវប្បធម៌ និងសិល្បៈ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវគោរព និងលើកស្ទួយសិទ្ធិរបស់កុមារ ក្នុងការចូលរួមយ៉ាងពេញលេញក្នុងជីវភាពវប្បធម៌ និងសិល្បៈ និងត្រូវជំរុញឱ្យមានការផ្តល់ឱកាសសមស្រប និងស្មើភាពសម្រាប់សកម្មភាពវប្បធម៌ សិល្បៈ លេងកំសាន្ត និងលំហែកាយ ។

មាត្រា ៣២

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិការពារកុមារ ប្រឆាំងការកេងប្រវ័ញ្ចសេដ្ឋកិច្ច និងការឱ្យធ្វើការងារប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ ឬដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការសិក្សារបស់កុមារ ឬដែលអាចបំផ្លាញសុខភាព ឬការអភិវឌ្ឍន៍រាងកាយ សតិបញ្ញា ស្មារតី សីលធម៌ ឬសង្គមរបស់កុមារ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការខាងផ្លូវច្បាប់ រដ្ឋបាល សង្គម និងការអប់រំដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ។ ក្នុងទិសដៅនេះ និងយោងតាមបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេងទៀត រដ្ឋភាគី ជាពិសេស:

- (ក) ត្រូវកំណត់អាយុអប្បបរមាមួយ ឬអាយុអប្បបរមាច្រើនសម្រាប់ចូលធ្វើការ។
- (ខ) ត្រូវចែងបទបញ្ជាសមស្របស្តីពីម៉ោងពេលនិងលក្ខខណ្ឌការងារ។
- (គ) ត្រូវកំណត់ទោស ឬទណ្ឌកម្មសមស្របផ្សេងទៀតដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៣៣

រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប រួមបញ្ចូលទាំងវិធានការខាងផ្លូវច្បាប់ រដ្ឋបាល សង្គម និងការអប់រំ ដើម្បីការពារកុមារឱ្យផុតពីការប្រើប្រាស់ខុសច្បាប់នូវថ្នាំញៀន និងសារជាតិសណ្តស្មារតី ដូចមានកំណត់ក្នុងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ និងដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់កុមារក្នុងការផលិត និងការជញ្ជូនខុសច្បាប់នូវសារជាតិទាំងនេះ ។

មាត្រា ៣៤

រដ្ឋភាគី រ៉ាប់រងការពារកុមារ ឱ្យផុតពីគ្រប់ទម្រង់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ និងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទ ។ ក្នុងទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគី ជាពិសេស ត្រូវចាត់ វិធានការសមស្របធានា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ ក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី និងពហុភាគី ដើម្បីទប់ស្កាត់ ៖

(ក) ការអូសទាញ ឬការបង្ខិតបង្ខំកុមារ ឱ្យចូលរួមក្នុងសកម្មភាពខាង ផ្លូវភេទខុសច្បាប់ ។

(ខ) ការប្រើប្រាស់កុមារក្នុងពេស្យាកម្មកេងប្រវ័ញ្ច ឬប្រព្រឹត្តិដោយខុស ច្បាប់ខាងផ្លូវភេទផ្សេងទៀត។

(គ) ការប្រើប្រាស់កុមារដោយកេងប្រវ័ញ្ច នៅក្នុងការសម្តែងអាសាស ភាស និងផលិតសម្ភារៈ ឬរូបភាពអាសាសភាស។

មាត្រា ៣៥

រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ ទ្វេភាគី និងពហុ ភាគី ដើម្បីទប់ស្កាត់ការចាប់ពង្រត់ ការលក់ ឬការជួញដូរកុមារ ទោះក្នុង គោលបំណងអ្វី ឬទម្រង់ណាក៏ដោយ ។

មាត្រា ៣៦

រដ្ឋភាគីត្រូវការពារកុមារប្រឆាំងនឹងទម្រង់ផ្សេងទៀតទាំងអស់នៃការកេង ប្រវ័ញ្ចដែលប៉ះពាល់ដល់គ្រប់ទិដ្ឋភាពណាមួយនៃសុខុមាលភាពរបស់កុមារ ។

មាត្រា ៣៧

រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា ៖

(ក) គ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវទទួលរងទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្តទៅលើខ្លួន ឬការផ្ដន្ទាទោស យោរយោ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថែមបន្ថាបឡើយ។ ទោសប្រហារជីវិត ឬដាក់គុកអស់មួយជីវិត ដោយគ្មានលទ្ធភាពដោះលែង មិនត្រូវដាក់ចំពោះបទល្មើសដែលប្រព្រឹត្តដោយមនុស្សមានអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំឡើយ។

(ខ) គ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវបានដកហូតសេរីភាពដោយខុសច្បាប់ ឬតាមអំពើចិត្តឡើយ។ ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ឬការឃុំខ្លួន ឬការដាក់ពន្ធនាគារកុមារ ត្រូវធ្វើស្របតាមច្បាប់ និងត្រូវប្រើសម្រាប់តែវិធានការចុងក្រោយ និងសម្រាប់រយៈពេលខ្លីបំផុត ។

(គ) កុមារណាដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ប្រកបដោយមនុស្សធម៌ ដោយការគោរពចំពោះសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរជាប់ពីកំណើតរបស់មនុស្ស និងគិតដល់សេចក្ដីត្រូវការរបស់មនុស្សក្នុងវ័យរបស់ខ្លួន ។ ជាពិសេស រាល់កុមារដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីមនុស្សពេញវ័យ លើកលែងតែឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ មិនតម្រូវឱ្យធ្វើដូច្នោះ ហើយកុមារទាំងនេះត្រូវមានសិទ្ធិទាក់ទងជាមួយគ្រួសារខ្លួនតាមរយៈការឆ្លើយឆ្លង និងការជួបសួរសុខទុក្ខ លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសចេញ។

(ឃ) កុមារដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព មានសិទ្ធិទទួលបានភ្លាមៗនូវជំនួយផ្នែកច្បាប់ និងជំនួយសមស្របផ្សេងៗទៀត និងមានសិទ្ធិជំទាស់ភាពស្របច្បាប់នៃការដកហូតសេរីភាពខ្លួន នៅចំពោះមុខតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង និងមានសិទ្ធិទទួលបានសេចក្ដីសម្រេចយ៉ាងឆាប់លឿនចំណាត់ការបែបនេះ ។

មាត្រា ៣៨

១. រដ្ឋភាគីរ៉ាប់រង និងធានាឱ្យមានការគោរពវិធាននៃច្បាប់មនុស្សធម៌ អន្តរជាតិដែលអនុវត្តទៅលើរដ្ឋភាគីដែលមានជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ហើយពាក់ ព័ន្ធនឹងកុមារ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់រាល់វិធានការដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីធានាថា មនុស្សដែលមិនទាន់ដល់អាយុ ១៥ឆ្នាំ មិនត្រូវចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងអវិភាព ឡើយ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវជៀសវាងរើសមនុស្សដែលមានអាយុមិនទាន់ដល់១៥ ឆ្នាំ ឱ្យចូលបម្រើក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងការរើសទ័ព ក្នុង ចំណោមមនុស្សដែលមានអាយុចាប់ពី១៥ឆ្នាំឡើង ប៉ុន្តែមិនទាន់ដល់អាយុ១៨ ឆ្នាំ រដ្ឋភាគីត្រូវខំប្រឹងប្រែងជ្រើសរើសមនុស្ស ដែលមានអាយុច្រើនជាងគេ បំផុតជាអាទិភាព ។

៤. ស្របទៅតាមកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ ក្រោមច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ ដើម្បីការពារជនស៊ីវិលក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់រាល់វិធានការ ដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីធានាការពារ និងថែទាំកុមារដែលប៉ះពាល់ដោយ ជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។

មាត្រា ៣៩

រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់រាល់វិធានការសមស្រប ដើម្បីជំរុញការស្តារកាយសម្បទា និងចិត្តសាស្ត្រឱ្យមានដួងដើមវិញ និងសមាហរណកម្មសង្គមកុមាររងគ្រោះ ពី ទម្រង់ណាមួយនៃការទុកចោលមិនយកចិត្តទុកដាក់ ការកេងប្រវ័ញ្ចឬការរំលោភ បំពាន ការធ្វើទារុណកម្ម ឬទម្រង់ណាមួយនៃការប្រព្រឹត្តកម្មទៅលើខ្លួន ឬការ

ផ្ដន្ទាទោស យោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថែកបន្ទាប ឬដោយសារជម្លោះប្រដាប់
អាវុធ។ ការស្ដារ និងសមាហរណកម្មទាំងនេះ ត្រូវប្រព្រឹត្តក្នុងបរិយាកាសមួយ
ដែលលើកស្ទួយសុខភាព ការគោរពតម្លៃខ្ពង់ខ្ពស់ និងសេចក្ដីថ្លៃថ្នូររបស់កុមារ។

មាត្រា ៤០

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថា កុមារដែលជាប់សង្ស័យ ជាប់ចោទ ឬដែល
គេស្គាល់ថា បានល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ មានសិទ្ធិទទួលបាននូវការប្រព្រឹត្ត
មកលើខ្លួន តាមលក្ខណៈមួយដែលលើកស្ទួយសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃរបស់
កុមារដែលពង្រឹងកុមារ ឱ្យចេះគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋានរបស់
អ្នកដទៃ ដោយគិតពីអាយុរបស់កុមារ ព្រមទាំងពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការលើក
ស្ទួយការធ្វើសមាហរណកម្មកុមារមកក្នុងសង្គមវិញ និងឱ្យកុមារបំពេញតួនាទី
ស្ថាបនានៅក្នុងសង្គម។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ និងដោយគិតទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃលិខិតុបករណ៍
អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋភាគីត្រូវធានា ជាពិសេសថា :

(ក) គ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវជាប់សង្ស័យ ជាប់ចោទ ឬទទួលស្គាល់
ថាបានល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដោយសារអំពើ ឬការខកខានដែលច្បាប់ជាតិ
ឬច្បាប់អន្តរជាតិ មិនបានហាមឃាត់នៅពេលអំពើ ឬការខកខាននោះត្រូវបាន
ប្រព្រឹត្ត ។

(ខ) កុមារដែលជាប់សង្ស័យ ឬជាប់ចោទថា បានរំលោភច្បាប់ព្រហ្ម
ទណ្ឌ យ៉ាងហោចណាស់ ត្រូវទទួលបាននូវការធានាដូចតទៅ :

(i) ចាត់ទុកកុមារថាឥតទោស រហូតទាល់តែពិរុទ្ធភាពត្រូវបានបង្ហាញស្រប
តាមច្បាប់។

(ii) ប្រាប់កុមារភ្លាមៗ និងដោយផ្ទាល់ អំពីបទចោទមកលើខ្លួន ឬបើសមស្រប ប្រាប់តាមរយៈឪពុក-ម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ និងផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ ឬជំនួយសមស្របផ្សេងទៀត សម្រាប់ការរៀបចំ និងដាក់ចេញនូវមធ្យោបាយការពារខ្លួន ។

(iii) ទទួលបានការដោះស្រាយបញ្ហាដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវពីសំណាក់អាជ្ញាធរ ឬតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀងនៅក្នុងការជំនុំជំរះដ៏យុត្តិធម៌មួយ ដែលសមស្របទៅតាមច្បាប់ និងដោយមានជំនួយផ្នែកច្បាប់ ឬជំនួយសមស្របផ្សេងៗទៀត ហើយប្រសិនបើមិនផ្ទុយនឹងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារនោះ ជាពិសេស ដោយយោងទៅលើអាយុ ឬស្ថានភាពរបស់កុមារដោយមានវត្តមានរបស់ឪពុក-ម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារផង។

(iv) មិនត្រូវទទួលរងការបង្ខិតបង្ខំឱ្យផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬសារភាពកំហុសឡើយ។ ត្រូវសួរចម្លើយ ឬឱ្យមានការសួរចម្លើយសាក្សីដាក់បន្ត និងត្រូវឱ្យមានការចូលរួម និងការសួរចម្លើយសាក្សីដោះបន្តក្នុងនាមកុមារ ក្រោមលក្ខខណ្ឌសមភាព ។

(v) បើយល់ឃើញថា បានរំលោភច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ កុមារអាចសុំឱ្យអាជ្ញាធរ ដែលមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង ឬតុលាការថ្នាក់លើពិនិត្យឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចនេះ និងលើវិធានការណាមួយដែលដាក់បង្ខិតតាមសេចក្តីសម្រេចនេះដោយស្របតាមច្បាប់។

(vi) ទទួលបានដោយឥតគិតថ្លៃនូវជំនួយពីអ្នកបកប្រែ បើកុមារមិនអាចយល់ ឬនិយាយភាសាដែលត្រូវបានប្រើនោះទេ។

(vii) ត្រូវគោរពយ៉ាងពេញលេញនូវសិទ្ធិនៃជីវិតឯកជនរបស់កុមារ នៅក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃជីវិត។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវខិតខំលើកស្ទួយការបង្កើតច្បាប់ នីតិវិធី អាជ្ញាធរ និងស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្ត ជាពិសេសទៅលើកុមារដែលជាប់សង្ស័យ ជាប់ចោទ ឬទទួលស្គាល់ថា បានរំលោភច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងជាពិសេស :

(ក) ត្រូវកំណត់អាយុអប្បបរមាដែលក្រោមអាយុអប្បបរមានេះ កុមារត្រូវបានសន្មត់ជាមុនថា ពុំមានសមត្ថភាពរំលោភច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌឡើយ។

(ខ) ក្នុងករណីសមស្រប និងចាំបាច់ វិធានការសម្រាប់ដោះស្រាយចំពោះកុមារទាំងនេះ មិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់នីតិវិធីតុលាការឡើយ ឱ្យតែធានា និងគោរពបានពេញលេញនូវសិទ្ធិមនុស្ស និងការធានាខាងផ្លូវច្បាប់ ។

៤. ចំណាត់ការមួយចំនួនដូចជា ការថែទាំ របៀបណែនាំ និងដឹកតាមដាន ការពិគ្រោះយោបល់ ការសាកល្បងឱ្យនៅក្រៅឃុំ ការថែទាំដោយឪពុក-ម្តាយធម៌ កម្មវិធីអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងមធ្យោបាយផ្សេងៗទៀតជំនួស ការថែទាំតាមស្ថាប័ន ត្រូវធ្វើឱ្យមាន ដើម្បីធានាថា កុមារទទួលបាននូវចំណាត់ការដែលសមស្រប ចំពោះសុខុមាលភាពរបស់ខ្លួន និងមានសមាមាត្រទៅនឹងស្ថានភាពរបស់កុមារ និងបទល្មើស។

មាត្រា ៤១

គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់បទប្បញ្ញត្តិណាមួយដែលមានអំណោយផលល្អជាង ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចដល់សិទ្ធិទាំងឡាយរបស់កុមារ ហើយដែលអាចមានចែងក្នុង :

(ក) ច្បាប់របស់រដ្ឋភាគី ឬ

(ខ) ច្បាប់អន្តរជាតិដែលចូលធរមានសម្រាប់រដ្ឋនោះ។

ផ្នែកទី ២

មាត្រា ៤២

រដ្ឋភាគី រ៉ាប់រងផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយ នូវគោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ តាមមធ្យោបាយសមស្រប និងដ៏សកម្ម ដល់មនុស្សពេញវ័យ ក៏ដូចជាកុមារផងដែរ។

មាត្រា ៤៣

១. ក្នុងគោលបំណងពិនិត្យការវិវត្តទៅមុខនៃការសម្រេចបាននូវការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្នុងអនុសញ្ញានេះ ដែលរ៉ាប់រងដោយរដ្ឋភាគី គណៈកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារមួយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង។ គណៈកម្មាធិការមានមុខងារកំណត់ដូចតទៅនេះ។

២. គណៈកម្មាធិការត្រូវមានអ្នកជំនាញការចំនួន១០រូបដែលមានសីលធម៌ខ្ពស់ និងមានសមត្ថកិច្ចដែលគេទទួលស្គាល់ក្នុងវិស័យដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតដោយរដ្ឋភាគី ពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន និងត្រូវធ្វើការក្នុងសមត្ថកិច្ចជាបុគ្គល ដោយធ្វើការពិចារណាបែងចែកទៅតាមភូមិសាស្ត្រ ដោយសមធម៌ ព្រមទាំងទៅតាមប្រព័ន្ធច្បាប់ផ្សេងៗ។

៣. សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់ពីបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជន ដែលជ្រើសតាំងដោយរដ្ឋភាគី។ រដ្ឋភាគីនីមួយៗ អាចជ្រើសតាំងបេក្ខជន១រូប ពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន។

៤. ការបោះឆ្នោតលើកដំបូង ត្រូវរៀបចំឡើងក្នុងរយៈពេលមិនឱ្យលើសពី ៦ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអនុសញ្ញានេះ ចូលជាធរមាន និងបន្ទាប់មក ការបោះឆ្នោតត្រូវរៀបចំឡើងរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។ យ៉ាងតិច៤ខែ មុនដល់កាល បរិច្ឆេទកំណត់នៃការបោះឆ្នោតនីមួយៗ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវចេញលិខិតអញ្ជើញ ឱ្យរដ្ឋភាគីដាក់បញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈ ពេល២ខែ។ បន្ទាប់មកអគ្គលេខាធិការ ត្រូវរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនទាំងអស់ តាមលំដាប់អក្សរក្រម ដោយបញ្ជាក់ឈ្មោះរដ្ឋភាគី ដែលបានជ្រើសតាំងបេក្ខ ជនទាំងនោះ ហើយត្រូវបញ្ជូនបញ្ជីឈ្មោះនេះទៅរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ។

៥. ការបោះឆ្នោត ត្រូវរៀបចំឡើងក្នុងសម័យប្រជុំនៃរដ្ឋភាគី នៅទីស្នាក់ ការអង្គការសហប្រជាជាតិ តាមការកោះអញ្ជើញដោយអគ្គលេខាធិការ។ ក្នុងរយៈ សម្រាប់កិច្ចប្រជុំ គឺពីរភាគបីនៃរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ បេក្ខជនដែលជាប់ជា សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវតែជាបេក្ខជនទទួលបានសម្លេងច្រើនបំផុត និង សម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាតពីតំណាងរបស់រដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាន និងបានបោះ ឆ្នោត។

៦. សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតសម្រាប់ រយៈពេល ៤ឆ្នាំ ។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការ អាចមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះបោះ ឆ្នោតឡើងវិញ ប្រសិនបើមានការជ្រើសតាំងជាថ្មី។ អាណត្តិសមាជិក ៥រូប ក្នុងចំណោមសមាជិកជាប់ឆ្នោតលើកទី១ ត្រូវផុតកំណត់ក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ ហើយឈ្មោះរបស់សមាជិកទាំង៥រូបនេះ ត្រូវចាប់ឆ្នោតជាបន្តបន្ទាប់ដោយប្រធាន អង្គប្រជុំ ក្រោយពីការបោះឆ្នោតលើកទី១ ។

៧. ក្នុងគ្រាមានមរណភាព ឬការសុំលាឈប់ពីតំណែង ឬប្រកាសដោយ បុព្វហេតុណាមួយថា មិនអាចបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនក្នុងគណៈកម្មាធិការនោះ រដ្ឋភាគីដែលបានជ្រើសតាំងសមាជិកនេះ ត្រូវតែតាំងអ្នកជំនាញម្នាក់ផ្សេង ទៀត ពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន ឱ្យបន្តបំពេញរយៈពេលនៃអាណត្តិដែល នៅសល់ ដោយមានការយល់ព្រមពីគណៈកម្មាធិការ ។

៨. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន។

៩. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសមន្ត្រីការិយាល័យរបស់ខ្លួនសម្រាប់ រយៈពេល២ឆ្នាំ។

១០. សម័យប្រជុំគណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើជាធម្មតានៅទីស្នាក់ការអង្គការ សហប្រជាជាតិ ឬនៅកន្លែងសមស្របណាមួយផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយ គណៈកម្មាធិការ។ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវរៀបចំសម័យប្រជុំប្រចាំឆ្នាំជាធម្មតា។ រយៈពេល នៃសម័យប្រជុំគណៈកម្មាធិការ ត្រូវកំណត់ ឬកែប្រែឡើងវិញ បើចាំបាច់ ក្នុងសម័យប្រជុំមួយរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដោយមានការ យល់ព្រមពីមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ។

១១. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវផ្តល់បុគ្គលិក និងសម្ភារៈ រូបវន្តចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យគណៈកម្មាធិការបំពេញមុខងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។

១២. ដោយមានការយល់ព្រមពីមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ដែលបានបង្កើតឡើង ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវ ទទួលបរិលាភពីធនធានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ តាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសារ ទ្រាយដែលកំណត់ដោយមហាសន្និបាត។

មាត្រា ៤៤

១. រដ្ឋភាគីរ៉ាប់រងដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការ តាមរយៈអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិនូវរបាយការណ៍ស្តីពីវិធានការដែលបានប្រកាន់យក ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចនូវសិទ្ធិទាំងឡាយ ដែលបានទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ និងរបាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាព ក្នុងការអាស្រ័យផលពីសិទ្ធិទាំងនេះ ៖

(ក) ក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ ពីពេលដែលអនុសញ្ញានេះ ចូលជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។

(ខ) បន្ទាប់មក រៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង។

២. របាយការណ៍ដែលធ្វើស្របតាមមាត្រានេះ ត្រូវបញ្ជាក់ពីកត្តា និងការលំបាក បើមាន ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់កម្រិតនៃការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញានេះ ។ របាយការណ៍ ត្រូវបញ្ចូលព័ត៌មានឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ផងដែរ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យគណៈកម្មាធិការ នូវការពន្យល់សព្វគ្រប់ អំពីការអនុវត្តអនុសញ្ញាក្នុងប្រទេសពាក់ព័ន្ធ។

៣. រដ្ឋភាគីដែលដាក់របាយការណ៍ពេញលេញលើកដំបូងជូនគណៈកម្មាធិការ មិនចាំបាច់សរសេរឡើងវិញ ក្នុងរបាយការណ៍បន្តបន្ទាប់របស់ខ្លួនដែលដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការ ស្របតាមកថាខណ្ឌ១(ខ) នៃមាត្រានេះ នូវព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានដែលមានក្នុងរបាយការណ៍មុនៗទេ។

៤. គណៈកម្មាធិការ អាចស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែមពីរដ្ឋភាគី ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ។

៥. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ ស្តីពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួនតាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ទៅមហាសន្និបាតរៀងរាល់ ២ឆ្នាំម្តង។

៦. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាឱ្យមានការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយដល់សាធារណជន នូវរបាយការណ៍របស់ខ្លួន នៅក្នុងប្រទេសខ្លួនផ្ទាល់។

មាត្រា ៤៥

ដើម្បីជំរុញឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ និងដើម្បីលើកទឹកចិត្ត ដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្នុងវិស័យដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ៖

(ក) ទីភ្នាក់ងារឯកទេស មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ និងស្ថាប័នផ្សេងទៀតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ មានសិទ្ធិតែងតាំងតំណាងដើម្បីត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួន។ គណៈកម្មាធិការ អាចអញ្ជើញទីភ្នាក់ងារឯកទេស មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ ឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្សេងទៀតដែលគណៈកម្មាធិការ អាចនឹងយល់ថាសមស្រប ដើម្បីផ្តល់មតិឯកទេសស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ក្នុងវិស័យដែលស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួន។ គណៈកម្មាធិការ អាចអញ្ជើញទីភ្នាក់ងារឯកទេស មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ ឬស្ថាប័នផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ បញ្ជូនរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ក្នុងវិស័យដែលស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។

(ខ) បើយល់ថាចាំបាច់ គណៈកម្មាធិការត្រូវបញ្ជូនទៅទីភ្នាក់ងារឯកទេស មូលនិធិសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ និងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដទៃទៀត នូវរបាយការណ៍ណាមួយរបស់រដ្ឋភាគី ដែលមានភ្ជាប់នូវសេចក្តីស្នើសុំ ឬដែលបង្ហាញនូវសេចក្តីត្រូវការ ដើម្បីសុំជំនួយ ឬការណែនាំខាងបច្ចេកទេស ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវសេចក្តីសង្កេត និងការជូនយោបល់របស់គណៈកម្មាធិការ បើមានទៅលើការស្នើសុំ ឬការបង្ហាញខាងលើនេះ។

(គ) គណៈកម្មាធិការ អាចផ្តល់អនុសាសន៍ទៅមហាសន្និបាត ដើម្បីសុំឱ្យអគ្គលេខាធិការចាត់ចែង ក្នុងនាមគណៈកម្មាធិការ ឱ្យមានការសិក្សាលើបញ្ហាពិសេសជាក់លាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិកុមារ។

(ឃ) គណៈកម្មាធិការ អាចធ្វើការលើកសំណើ និងផ្តល់អនុសាសន៍ទូទៅ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានដែលបានទទួល ស្របតាមមាត្រា៤៤ និងមាត្រា៤៥ នៃអនុសញ្ញានេះ។ សំណើ និងអនុសាសន៍ទូទៅទាំងនេះត្រូវបញ្ជូនទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវរាយការណ៍ជូនមហាសន្និបាត ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវយោបល់របស់រដ្ឋភាគី ប្រសិនបើមាន។

ផ្នែកទី ៣

មាត្រា ៤៦

អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានបើកចំហឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ចុះហត្ថលេខា។

មាត្រា ៤៧

អនុសញ្ញានេះជាកម្មវត្ថុនៃការឱ្យសច្ចាប័ន។ លិខិតុបករណ៍នៃការឱ្យសច្ចាប័ន ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៤៨

អនុសញ្ញានេះ នៅទុកបើកចំហឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ សុំចូលជាសមាជិក ។ លិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិក ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៤៩

១. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៣០ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ទី២០ នៃការឱ្យសច្ចាប័ន ឬការសុំចូលជាសមាជិកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

២. ចំពោះរដ្ឋធិបតីមួយៗដែលឱ្យសច្ចាប័នឬសុំចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញា
នេះ ក្រោយពីការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកទី២០
អនុសញ្ញានេះ នឹងចូលជាធរមាន នៅថ្ងៃទី៣០ គិតចាប់ពីពេលដែលរដ្ឋនោះ
តំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៥០

១. រដ្ឋភាគីណាមួយ អាចស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្ម និងដាក់សេចក្តីស្នើសុំ
ធ្វើវិសោធនកម្មនេះ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ បន្ទាប់មក
អគ្គលេខាធិការ ត្រូវបញ្ជូនសំណើធ្វើវិសោធនកម្ម ទៅរដ្ឋភាគីនានា ដោយសុំ
ឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងនោះបញ្ជាក់ថាតើ គាំទ្រឱ្យមានសន្តិសិទ្ធិនៃរដ្ឋភាគី ដើម្បីពិនិត្យ
និងបោះឆ្នោតលើសេចក្តីស្នើសុំនោះដែរឬទេ។ បើក្នុងរយៈពេល៤៦ខែ បន្ទាប់ពី
កាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លើយឆ្លង មាន១ ភាគ ៣ យ៉ាងតិចនៃរដ្ឋភាគីគាំទ្រឱ្យមានសន្តិ
សិទ្ធិបែបនេះ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវកោះធ្វើសន្តិសិទ្ធ ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភរបស់
អង្គការសហប្រជាជាតិ។ វិសោធនកម្មដែលអនុម័តដោយសម្លេងភាគច្រើននៃ
រដ្ឋភាគីវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតនៅក្នុងសន្តិសិទ្ធ ត្រូវដាក់ជូនទៅមហាសន្និបាត
ដើម្បីសុំការយល់ព្រម។

២. វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័ត ស្របតាមកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ
ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលបានទទួលការយល់ព្រមពី មហាសន្និបាតអង្គការ
សហប្រជាជាតិ និងទទួលបានការអនុម័តដោយសម្លេងភាគច្រើន ២ ភាគ ៣
នៃរដ្ឋភាគី។

៣. ពេលវិសោធនកម្ម ចូលជាធរមាន វិសោធនកម្មនេះ នឹងក្លាយជា កាតព្វកិច្ចសម្រាប់រដ្ឋភាគីដែលព្រមទទួលយក រដ្ឋភាគីដទៃទៀត ត្រូវស្ថិតនៅ ក្រោមបទបញ្ញត្តិ នៃអនុសញ្ញានេះ និងវិសោធនកម្មលើកមុន ដែលខ្លួនបាន ទទួលយក។

មាត្រា ៥១

១. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវទទួល និងផ្សព្វផ្សាយ ទៅកាន់រដ្ឋទាំងអស់ នូវអត្ថបទនៃការដាក់លក្ខខណ្ឌរបស់រដ្ឋដែលធ្វើនៅពេល ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិក។

២. ការដាក់លក្ខខណ្ឌដែលវិសមភាពនឹងកម្មវត្ថុ និងគោលបំណង នៃអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ។

៣. ការដាក់លក្ខខណ្ឌ អាចដកវិញបានគ្រប់ពេលវេលា ដោយការជូន ដំណឹងអំពីការដកខ្លួននេះ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយ បន្ទាប់មក អគ្គលេខាធិការត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋទាំងអស់។ ការជូនដំណឹងនេះ មានអានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអគ្គលេខាធិការបានទទួលការជូនដំណឹង។

មាត្រា ៥២

១. រដ្ឋភាគីអាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះដោយការជូនដំណឹង ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការប្រកាស ដកខ្លួនមាន អានុភាព ១ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការបាន ទទួលការជូនដំណឹង។

មាត្រា ៥៣

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវបានតែងតាំងជាអ្នកទទួលរក្សា ទុកអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៥៤

ច្បាប់ដើមនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលមានភាសាអារ៉ាប់ អង់គ្លេស បារាំង ចិន រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ៉ុល មានតម្លៃដូចគ្នា និងត្រូវតែកល់ទុកនៅ អគ្គលេខាធិការសហប្រជាជាតិ។

ជាបន្ទាល់នៃអនុសញ្ញានេះ អ្នកតំណាងពេញសមត្ថភាពដែលចុះហត្ថលេខា ខាងក្រោម ដោយបានទទួលនូវការអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវ បានចុះហត្ថលេខា លើអនុសញ្ញានេះ។

១១-១១

ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់កុមារ ក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ

ត្រូវបានអនុម័ត និងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងសុំចូលជាសមាជិក
តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ A/RES/៥៤.២៦៣ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០០
របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ
ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០២ ស្របតាមមាត្រា១០

រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ :

ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ដោយការគាំទ្រដ៏ច្រើនលើសលប់ចំពោះអនុសញ្ញា
ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការប្តេជ្ញាចិត្តកាន់តែច្រើនឡើងៗ ក្នុង
ការខិតខំលើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិកុមារ។

ប្រកាសបញ្ជាក់ជាថ្មីថា សិទ្ធិកុមារត្រូវការការការពារពិសេស និងអំពាវ
នាវសុំឱ្យ បន្តលើកកម្ពស់ស្ថានភាពកុមារ ដោយគ្មានការប្រកាន់បែងចែក និង
ឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអប់រំដល់កុមារក្នុងលក្ខខណ្ឌសន្តិភាពនិងសន្តិសុខ។

ត្រូវបានរំខាន ដោយផលប៉ះពាល់នៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធដែលរាលដាល
និងធ្វើឱ្យខូចខាតដល់កុមារ និងដោយផលវិបាករយៈពេលវែង សម្រាប់សន្តិ-
ភាព សន្តិសុខ និងការអភិវឌ្ឍន៍ស្ថិតស្ថេរ។

ផ្ដន្ទាទោស ចំពោះការដាក់កុមារជាមុខសញ្ញា ក្នុងស្ថានភាពនៃជម្លោះ
ប្រដាប់អាវុធ និងការវាយប្រហារដោយផ្ទាល់ ទៅលើវត្ថុដែលត្រូវទទួលបាន
ការការពារក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ រាប់ទាំងទីកន្លែងដែលជាទូទៅ មានវត្តមាន
កុមារ មានជាអាទិ៍ សាលារៀន និងមន្ទីរពេទ្យ។

កត់សំគាល់ ការអនុម័តលក្ខន្តិកៈក្រុងរ៉ូមស្តីពីតុលាការឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ និងជាពិសេស ការរាប់បញ្ចូលជាបទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាម នៅក្នុងលក្ខន្តិកៈនូវការ កេណ្ឌ ឬចុះបញ្ជី ជ្រើសរើសកុមារក្រោមអាយុ១៥ឆ្នាំ ឱ្យធ្វើទាហាន ឬឱ្យចូលរួម យ៉ាងសកម្មក្នុងអវិភាព ក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធអន្តរជាតិ និងមិនមែនអន្តរជាតិ។

យល់ឃើញថា ដើម្បីពង្រឹងបន្ថែមនូវការអនុវត្តសិទ្ធិដែលទទួលស្គាល់ ក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ គឺចាំបាច់ត្រូវបង្កើនការការពារកុមារ មិនឱ្យចូល ពាក់ព័ន្ធក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធទេ។

កត់សំគាល់ឃើញថា មាត្រា១ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ បញ្ជាក់ច្បាស់ លាស់ថា សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ កុមារគឺជាមនុស្សមានអាយុ ក្រោម ១៨ឆ្នាំ លើកលែងតែច្បាប់ដែលអនុវត្តចំពោះកុមារ កំណត់អំពីនីតិវិធី ទាបជាងនេះ។

ជឿជាក់ថា ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារដែលតម្លើងអាយុ បុគ្គល ដែលអាចជ្រើសរើសឱ្យចូលបម្រើក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនិងចូល រួមក្នុងអវិភាពនឹងរួមចំណែកយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពដល់ការអនុវត្តគោលការណ៍ ដែលត្រូវគិតគូរជាចម្បងដល់ខត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ នៅគ្រប់សកម្មភាព ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ។

កត់សំគាល់ឃើញថា សន្និសីទអន្តរជាតិលើកទី២៦ នៃកាកបាទក្រហម និងអង្គប្រឹក្សាប្រកាស ក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៥ បានធ្វើអនុសាសន៍ ដែលមានជាអាទិ៍ ថា ភាគីនៃជម្លោះត្រូវចាត់រាល់វិធានការដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីធានាមិន ឱ្យកុមារអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ ចូលរួមក្នុងអវិភាព។

ស្វាគមន៍ ការអនុម័តជាឯកច្ឆ័ន្ទ ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដោយអង្គការ
ពលកម្មអន្តរជាតិ(ILO) នូវអនុសញ្ញាលេខ១៨២ស្តីពីការហាមប្រាម និងការចាត់
វិធានការបន្ទាន់ ដើម្បីលប់បំបាត់ទម្រង់អាក្រក់បំផុតនៃពលកម្មកុមារ ដែល
មានជាអាទិ៍ ការហាមឃាត់ការជ្រើសរើសកុមារដោយការបង្ខិតបង្ខំ ឬជា
កាតព្វកិច្ច ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។

ថ្កោលទោសយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបំផុត ចំពោះការជ្រើសរើស ការហ្វឹកហ្វឺន និង
ការប្រើប្រាស់កុមារក្នុងដែនដីជាតិ ឬឆ្លងដែនដីជាតិនៅក្នុងអវិភាព ដោយក្រុម
ប្រដាប់អាវុធ ផ្សេងពីកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់រដ្ឋ និងទទួលស្គាល់ ការ
ទទួលខុសត្រូវរបស់ជនដែលជ្រើសរើស ហ្វឹកហ្វឺន និងប្រើប្រាស់កុមារនៅ
ក្នុងគោលដៅខាងលើនេះ។

រំលឹកឡើងវិញ អំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីនីមួយៗនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធ
ក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ។

សង្កត់ធ្ងន់ថា ពិធីសារនេះមិនប៉ះពាល់ដល់គោលបំណង និងគោលការណ៍
ដូចមានកំណត់ក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ រួមមានមាត្រា៥១ ផង និងបទដ្ឋាន
នានានៃច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិឡើយ។

ចងចាំថា លក្ខខណ្ឌសន្តិភាព និងសន្តិសុខ ដែលផ្អែកលើការគោរពទាំង
ស្រុងនូវគោលបំណង និងគោលការណ៍ដូចមានកំណត់ក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជា
ជាតិ និង *ចងចាំថា* ការប្រតិបត្តិតាមលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សជាធរមាន គឺមិន
អាចខ្វះបានឡើយ ដើម្បីការពារកុមារឱ្យបានទាំងស្រុង ជាពិសេស អំឡុងពេល
មានជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និងការកាន់កាប់ដោយបរទេស។

ទទួលស្គាល់ សេចក្តីត្រូវការពិសេសរបស់កុមារ ដែលជាពិសេសងាយ
ទទួលរងគ្រោះដោយសារការជ្រើសរើស ឬប្រើប្រាស់នៅក្នុងអវិភាព ផ្ទុយនឹង
ពិធីសារនេះ ដោយហេតុមកពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ឬស្ថានភាពសង្គម ឬភេទ។

កត់សំគាល់អំពី ភាពចាំបាច់ ដើម្បីពិនិត្យពិចារណារកមូលហេតុជាបួស
គល់ខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងនយោបាយ ក្នុងការធ្វើឱ្យកុមារពាក់ព័ន្ធក្នុង
ជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។

មានជំនឿ លើភាពចាំបាច់ដើម្បីពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្នុងការ
អនុវត្តពិធីសារនេះ ព្រមទាំងការស្តារសម្បទាខាងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត និងការ
ធ្វើសមាហរណកម្មកុមាររងគ្រោះនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធនៅក្នុងសង្គម ។

លើកទឹកចិត្ត ដល់ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ជាពិសេសកុមារ និង
កុមាររងគ្រោះ ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីអប់រំ និងកម្មវិធីព័ត៌មានស្តីពីការអនុវត្ត
ពិធីសារនេះ។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

មាត្រា ១

រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់រាល់វិធានការទាំងអស់តាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីធានា
ថា សមាជិកកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់ខ្លួនដែលអាយុមិនគ្រប់ ១៨ឆ្នាំ មិន
ចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងអវិភាពឡើយ។

មាត្រា ២

រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា បុគ្គលមិនគ្រប់អាយុ ១៨ឆ្នាំ មិនត្រូវបានជ្រើសរើស
ឱ្យចូលក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់រដ្ឋជាដាច់ខាត។

១. រដ្ឋភាគីត្រូវតែឡើងអាយុអប្បបរមា សម្រាប់ការជ្រើសរើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលបម្រើកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធជាតិរបស់ខ្លួន ឱ្យខ្ពស់ជាងអាយុដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រា៣៨ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដោយគិតដល់គោលការណ៍ដែលមានកំណត់ក្នុងមាត្រានោះ និងដោយទទួលស្គាល់ថាយោងតាមអនុសញ្ញានោះ បុគ្គលដែលមានអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ មានសិទ្ធិទទួលបាននូវការការពារពិសេស។

២. រដ្ឋភាគីនីមួយៗនៅពេលឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារនេះ ត្រូវតែកល់សេចក្តីប្រកាសខ្ជាប់មួយ ស្តីពីការកំណត់អាយុអប្បបរមាដែលអនុញ្ញាតឱ្យជ្រើសរើសដោយស្ម័គ្រចិត្ត ចូលបម្រើកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធជាតិរបស់ខ្លួន និងត្រូវតែកល់សេចក្តីពណ៌នាពីវិធានការការពារដែលរដ្ឋភាគីបានអនុម័ត ដើម្បីធានាថា មិនមានការជ្រើសរើសដោយបង្ខិតបង្ខំ ឬដោយប្រើកំលាំង។

៣. រដ្ឋភាគី ដែលអនុញ្ញាតឱ្យជ្រើសរើសបុគ្គលមានអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ ឱ្យចូលបម្រើដោយស្ម័គ្រចិត្តក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធជាតិរបស់ខ្លួន ត្រូវធានាឱ្យបានជាអប្បបរមាថា :

- (ក) ការជ្រើសរើស ធ្វើតាមការស្ម័គ្រចិត្តពិតប្រាកដ។
- (ខ) ការជ្រើសរើសធ្វើឡើងដោយមានការយល់ព្រមពីឪពុក-ម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់ជននោះ បន្ទាប់ពីបានទទួលដំណឹងពីផលប៉ះពាល់នានា។

(គ) បុគ្គលនោះ ត្រូវទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញ ស្តីពីករណីយកិច្ច ចូលរួមបម្រើកងទ័ព។

(ឃ) បុគ្គលនោះ ត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងសមស្របអំពីអាយុរបស់ខ្លួន មុន ទទួលឱ្យចូលបម្រើកងទ័ពជាតិ។

៤. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ អាចពង្រឹងសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួនបានគ្រប់ពេល ដោយជូនដំណឹងអំពីកិច្ចការនេះ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយអគ្គលេខាធិការ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការពង្រឹងនេះ ទៅរដ្ឋភាគីទាំងអស់។ ការជូនដំណឹងនេះ មានអនុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការ សហប្រជាជាតិ ទទួលបាននូវសេចក្តីជូនដំណឹងនោះ។

៥. ការតម្រូវឱ្យតំឡើងអាយុក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្ត ចំពោះសាលារៀនដែលដំណើរការ ឬត្រួតពិនិត្យដោយកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ នៃរដ្ឋភាគីឡើយ ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់តាមមាត្រា២៨ និងមាត្រា២៩ នៃអនុសញ្ញា ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។

មាត្រា ៤

១. ក្រុមប្រដាប់អាវុធ ក្រៅពីកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់រដ្ឋ ទោះស្ថិត ក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ មិនត្រូវជ្រើសរើស ឬប្រើប្រាស់បុគ្គលអាយុ ក្រោម ១៨ឆ្នាំ ក្នុងអវិភាពឡើយ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់រាល់វិធានការតាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីទប់ស្កាត់ ការជ្រើសរើស និងការប្រើបែបនេះ រួមមាន ការអនុម័តវិធានការច្បាប់ដែល ចាំបាច់ដើម្បីហាមឃាត់ និងដាក់ជាបទព្រហ្មទណ្ឌចំពោះការប្រព្រឹត្តបែបនេះ។

៣. ការអនុវត្តមាត្រានេះ មិនប៉ះពាល់ថ្នាក់ខាងផ្លូវច្បាប់នៃភាគីណាមួយ ក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធឡើយ។

មាត្រា ៥

គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយឡើយនៃពិធីសារនេះ អាចយកមកបកស្រាយថា ជាការរារាំងដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់របស់រដ្ឋភាគី ឬលិខិតុបករណ៍ អន្តរជាតិ និងច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិដែលអាចមានប្រយោជន៍ ប្រសើរជាង នេះ ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវសិទ្ធិកុមារ។

មាត្រា ៦

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់តាមផ្លូវច្បាប់ តាមផ្លូវរដ្ឋបាល និងវិធានការផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវបទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ ក្នុងយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន។

២. រដ្ឋភាគីរ៉ាប់រងផ្សព្វផ្សាយគោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារ នេះ ដល់មនុស្សពេញវ័យ និងកុមារឱ្យបានយល់ដឹងទូលំទូលាយ និងជំរុញ ឱ្យអ្នកទាំងនោះអនុវត្តតាមមធ្យោបាយសមស្របនានា ។

៣. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់រាល់វិធានការដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីធានាថាបុគ្គល រស់នៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដែលបានជ្រើសរើស ឬប្រើក្នុងអវិភាពដែល ផ្ទុយពីខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបានរំសាយ ឬឱ្យរួចផុតពីការបម្រើទ័ព។ ករណីចាំបាច់ រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ជំនួយឧបត្ថម្ភសមស្របដល់អ្នកទាំងនោះដើម្បី ស្តារសម្បទាខាងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត និងធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសង្គម។

មាត្រា ៧

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នាដែលក្នុងនោះ រួមមាន សហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងជំនួយឧបត្ថម្ភខាងហិរញ្ញវត្ថុផងក្នុងការអនុវត្ត ពិធីសារនេះ ក្នុងនោះមាន ការបង្ការសកម្មភាពផ្ទុយពីពិធីសារនេះ និងការស្តារ នីតិសម្បទា និងការធ្វើសមាហរណកម្មក្នុងសង្គមនូវជនរងគ្រោះពីអំពើផ្ទុយពី ពិធីសារនេះ។ ជំនួយឧបត្ថម្ភ និងសហប្រតិបត្តិការនេះ នឹងត្រូវអនុម័តតាម រយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយរដ្ឋភាគី និងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ។

២. រដ្ឋភាគីដែលស្ថិតក្នុងនាទីផ្តល់ជំនួយឧបត្ថម្ភ ត្រូវផ្តល់ជំនួយនេះតាម រយៈកម្មវិធីពហុភាគី ទ្វេភាគី ឬកម្មវិធីផ្សេងទៀតដែលមានស្រាប់ ឬពុំនោះទេ តាមរយៈមូលនិធិនៃវិភាគទានស្ម័គ្រចិត្ត ដែលបង្កើត ស្របតាមបែបបទនៃ មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិជាអាទិ៍។

មាត្រា ៨

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ ក្រោយពីពិធីសារនេះចូលជា ធរមានចំពោះខ្លួន ត្រូវដាក់របាយការណ៍មួយ ជូនគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារ ដោយផ្តល់ព័ត៌មានលំអិតស្តីពីវិធានការរបស់រដ្ឋភាគី ក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ នៃពិធីសារនេះ រួមមាន វិធានការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការចូលបម្រើទ័ព និង ការជ្រើសរើសទ័ពផង។

២. បន្ទាប់ពីដាក់របាយការណ៍លំអិត រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវបញ្ចូលព័ត៌មាន បន្ថែមស្តីពីការអនុវត្តពិធីសារនេះ ក្នុងរបាយការណ៍ ជូនទៅគណៈកម្មាធិការ សិទ្ធិកុមារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៤ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។ រដ្ឋភាគី ៦ទៀតនៃពិធីសារនេះ ត្រូវដាក់របាយការណ៍រៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង។

៣. គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារអាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋភាគីផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តពិធីសារនេះ។

មាត្រា ៩

១. ពិធីសារនេះ បើកចំហឱ្យចុះហត្ថលេខាសម្រាប់រដ្ឋដែលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ឬដែលបានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។

២. ពិធីសារនេះ ជាកម្មវត្ថុនៃការឱ្យសច្ចាប័ន និងបើកចំហឱ្យរដ្ឋសុំចូលជាសមាជិក។ លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិក ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

៣. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងឋានៈជាអ្នកទទួលទុកអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងពិធីសារ ត្រូវជូនដំណឹងដល់រដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងរដ្ឋទាំងអស់ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ អំពីលិខិតុបករណ៍នៃសេចក្តីប្រកាសនីមួយៗ ស្របតាមមាត្រា៣។

មាត្រា ១០

១. ពិធីសារនេះចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល៣ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកទី១០។

២. ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗដែលឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិក បន្ទាប់ពីពិធីសារនេះចូលជាធរមាន ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល១ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិករបស់រដ្ឋនោះ។

មរតក ១១

១. រដ្ឋភាគីអាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីពិធីសារនេះបានគ្រប់ពេល ដោយ ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយអគ្គលេខាធិការ ត្រូវជូនដំណឹងពីការប្រកាសដកខ្លួននេះ ទៅរដ្ឋភាគី ផ្សេងទៀតនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងរដ្ឋទាំងអស់ដែលបានចុះហត្ថលេខា លើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។ ការប្រកាសដកខ្លួនមានអនុភាពក្នុងរយៈពេល១ ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបាន ការជូនដំណឹង។ ប៉ុន្តែបើផុតកំណត់រយៈពេល១ឆ្នាំនេះ រដ្ឋភាគីដែលប្រកាស ដកខ្លួននោះ ជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធនោះ ការប្រកាសរំសាយនេះ មិនចូលជាធរមានមុនចប់ជម្លោះប្រដាប់អាវុធឡើយ។

២. ការប្រកាសដកខ្លួននេះ ពុំមានអនុភាពឱ្យរដ្ឋភាគីរួចផុតពីកាតព្វកិច្ច របស់ខ្លួន ក្រោមពិធីសារនេះ ចំពោះបទល្មើសណាដែលកើតមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការប្រកាសដកខ្លួនចូលជាធរមានឡើយ។ ទោះតាមមធ្យោបាយណាក៏ដោយ ការប្រកាសដកខ្លួននេះ មិនប៉ះពាល់ដល់ការបន្តពិនិត្យបញ្ហាទាំងឡាយ ដែល គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារកំពុងពិនិត្យ មុនកាលបរិច្ឆេទប្រកាសដកខ្លួនចូលជា ធរមានឡើយ។

មរតក ១២

១. រដ្ឋភាគី អាចសុំធ្វើវិសោធនកម្ម និងដាក់សេចក្តីស្នើសុំនេះ ជូន អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អគ្គលេខាធិការត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីស្នើ វិសោធនកម្មទៅរដ្ឋភាគី ដោយស្នើសុំឱ្យរដ្ឋភាគីបញ្ជាក់ថា រដ្ឋភាគីយល់ព្រម ឱ្យមានសន្តិសិទ្ធនៃរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដើម្បីពិនិត្យ និងបោះឆ្នោតលើសេចក្តីស្នើ

សុំឬទេ។ ក្នុងរយៈពេល៤ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លើយឆ្លងនោះ ក្នុង ករណីមានសំឡេង១ភាគ៣យ៉ាងតិចនៃរដ្ឋភាគី គាំទ្រឱ្យមានសន្តិសិទ្ធិបែបនេះ អគ្គលេខាធិការត្រូវកោះធ្វើសន្តិសិទ្ធិ ក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហប្រជា ជាតិ។ វិសោធនកម្ម ដែលបានអនុម័តដោយមតិភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគីវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតក្នុងសន្តិសិទ្ធិ ត្រូវដាក់ជូនមហាសន្និបាតសហប្រជាជាតិដើម្បី សុំការយល់ព្រម។

២. វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័ត ស្របតាមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលវិសោធនកម្មនេះ ទទួលបានការយល់ព្រមពីមហា សន្និបាត និងបានទទួលយកដោយមតិភាគច្រើន ២ភាគ៣ នៃរដ្ឋភាគី។

៣. នៅពេលវិសោធនកម្មចូលជាធរមានហើយ វិសោធនកម្មនោះ នឹង ក្លាយជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់រដ្ឋភាគី ដែលយល់ព្រមទទួលយកវិសោធនកម្មនោះ រដ្ឋភាគីក្រៅពីនេះ នៅតែជាប់កាតព្វកិច្ចចំពោះបទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ និង វិសោធនកម្មមុនៗដែលរដ្ឋភាគីនោះបានយល់ព្រមទទួលយក។

មាត្រា ១៧

១. ពិធីសារនេះ ដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ អង់គ្លេស បារាំង ចិន រុស្ស៊ី និងអេស្បាញ៉ុល មានតម្លៃដូចគ្នា និងត្រូវដឹកល់ទុកនៅ ប័ណ្ណសារដ្ឋាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

២. អគ្គលេខាធិការសហប្រជាជាតិត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីចម្លងនៃពិធីសារនេះ ដោយមានបញ្ជាក់ការចម្លងស្របតាមច្បាប់ដើម ជូនរដ្ឋភាគីទាំងអស់ នៃអនុ សញ្ញា និងរដ្ឋទាំងអស់ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។

**ពិធីសារបន្ថែមនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ
ពាក់ព័ន្ធនឹងការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ
និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ**

ត្រូវបានអនុម័ត និងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងសុំចូលជាសមាជិក
ដោយមហាសន្និបាតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ៖A/RES/៥៤/២៦៣ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០០
ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០០២ ស្របតាមមាត្រា១៨

រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ

យល់ឃើញថា ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលបំណងនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិ
កុមារ និងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ពិសេសមាត្រា១
មាត្រា១១ មាត្រា២១ មាត្រា៣២ មាត្រា៣៣ មាត្រា៣៤ មាត្រា៣៥ និង
មាត្រា៣៦ ឱ្យកាន់តែបានច្រើន ការពង្រីកវិធានការ គឺជាការសមស្របនឹងការ
សន្យារបស់រដ្ឋភាគី ដើម្បីធានា ការពារកុមារប្រឆាំងនឹងការលក់កុមារ ពេស្យា
កម្មកុមារ និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ។

យល់ឃើញផងដែរថា អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារ
ទទួលបានការការពារប្រឆាំងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចសេដ្ឋកិច្ច និងការឱ្យធ្វើការងារដែល
គ្រោះថ្នាក់ ឬការងារដែលប៉ះពាល់ដល់ការសិក្សារបស់កុមារ ឬធ្វើឱ្យខូចសុខ
ភាពកុមារ ឬការអភិវឌ្ឍន៍ខាងផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត ស្មារតី សីលធម៌ ឬសង្គម។

មានកង្វល់យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះកំណើនច្រើនឡើងក្នុងឱ្យកត់សំគាល់នៃការ
ជួញដូរកុមារជាអន្តរជាតិ ដើម្បីលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាព ឬ
សម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ។

មានការប្រមូលយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះការអនុវត្តយ៉ាងរីករាលដាល និងជាបន្តនៃទេសចរណ៍ផ្លូវភេទ ដែលកុមារងាយរងគ្រោះច្រើនជាងគេ ដោយហេតុថា ទេសចរណ៍ផ្លូវភេទជំរុញដោយផ្ទាល់ ឱ្យមានការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ។

ទទួលស្គាល់ថា ក្រុមជាច្រើនដែលងាយរងគ្រោះជាពិសេស ដែលក្នុងនោះរួមមានកុមារី គឺស្ថិតក្នុងចំណុចគ្រោះថ្នាក់ នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទខ្លាំងជាងគេ និងទទួលស្គាល់ថា កុមារីស្ថិតក្នុងតួលេខខ្ពស់បំផុតសហគ្រាស ក្នុងចំណោមអ្នករងគ្រោះនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ។

មានកង្វល់ ចំពោះភាពងាយរកបានច្រើនឡើងនៃរូបភាពអាសអាភាសកុមារតាមអ៊ីនធឺណែត និងបច្ចេកវិទ្យាផ្សេងទៀតដែលកំពុងរីករាលដាល និងរំលឹកឡើងវិញ អំពីសន្និសីទអន្តរជាតិ ធ្វើនៅទីក្រុងវីយែន ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការផ្សព្វផ្សាយរូបភាពអាសអាភាសកុមារតាមអ៊ីនធឺណែត ជាពិសេស សេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃសន្និសីទនេះ អំពាវនាវឱ្យពិភពលោកទាំងមូលដាក់ជាបទឧក្រិដ្ឋចំពោះការផលិត ការចែកចាយ ការនាំចេញ ការបញ្ជូន ការនាំចូល ការកាត់កាប់ដោយចេតនា និងការផ្សព្វផ្សាយរូបភាពអាសអាភាសកុមារ និងសង្កត់ធ្ងន់លើសារសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូរដ្ឋសិទ្ធិរវាងរដ្ឋាភិបាល និងឧស្សាហកម្មអ៊ីនធឺណែត។

ជឿជាក់ថា ការលប់បំបាត់ការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ នឹងត្រូវបានសម្រួល តាមរយៈការអនុម័តយុទ្ធសាស្ត្រ ចម្រុះផ្នែកព្រមគ្នា ដោយដោះស្រាយកត្តារួមចំណែក មានជាអាទិ៍ ភាពខឹងថយ ភាពក្រីក្រ គម្លាតខាងសេដ្ឋកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធខាងសង្គម និង

សេដ្ឋកិច្ច ដែលមានវិសមធម៌ ភាពមិនប្រក្រតីនៃគ្រួសារ កង្វះខាតខាងការ
អប់រំ ការផ្លាស់ទីលំនៅពីជនបទមកទីក្រុង ការរើសអើងភេទ ការប្រព្រឹត្ត
ខាងផ្លូវភេទ របស់មនុស្សពេញវ័យដែលគ្មានការទទួលខុសត្រូវ ការអនុវត្ត
ជាទម្លាប់ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ ជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និងការជួញដូរកុមារ។

ជឿជាក់ផងដែរថា ការខិតខំលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈគឺជា
ការចាំបាច់ ដើម្បីកាត់បន្ថយតម្រូវការរបស់អតិថិជន ចំពោះការលក់កុមារ
ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ និងមានជំនឿ លើ
សារសំខាន់នៃការពង្រឹងភាពជាដៃគូនៅទូទាំងពិភពលោក ជាមួយគ្នាអង្គុំទាំង
អស់ និងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តច្បាប់ថ្នាក់ជាតិ។

កត់សំគាល់ បទប្បញ្ញត្តិនៃលិខិតុបករណ៍គតិយុត្តិអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការ
ការពារកុមារ រួមមាន អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិ
បត្តិការស្មុំកូនអន្តរប្រទេស អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពីទិដ្ឋភាពរដ្ឋប្បវេណីនៃការ
ចាប់ពង្រត់កុមារជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពីដៃគូសមត្ថកិច្ច
ច្បាប់ដែលអាចអនុវត្តបាន ការទទួលស្គាល់ ការអនុវត្ត និងសហប្រតិបត្តិការ
លើការទទួលខុសត្រូវរបស់ឪពុក-ម្តាយ និងវិធានការសម្រាប់ការការពារកុមារ
និងអនុសញ្ញាលេខ១១៨២ របស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិស្តីពីការហាមឃាត់ និង
វិធានការបន្ទាន់ ដើម្បីលប់បំបាត់ទម្រង់អាក្រក់បំផុតនៃពលកម្មកុមារ។

បានទទួលការលើកទឹកចិត្ត ដោយការគាំទ្រដ៏ច្រើនលើសលប់ លើអនុ
សញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលបញ្ជាក់ឱ្យឃើញនូវការប្តេជ្ញាកាន់តែទូលំទូលាយក្នុង
ការលើកស្ទួយ និងការការពារសិទ្ធិកុមារ។

ទទួលស្គាល់ សារៈប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃកម្មវិធីសកម្មភាព ដើម្បីបង្ការការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ និងសេចក្តីប្រកាស និងកម្មវិធីសកម្មភាពដែលបានអនុម័តក្នុងសមាជិកភាពលោកប្រឆាំងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារ ក្នុងគោលដៅពាណិជ្ជកម្ម ធ្វើនៅទីក្រុងស្តុកខុម ពីថ្ងៃទី២៧ ដល់៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៦ និងសេចក្តីសម្រេច និងអនុសាសន៍សមស្របផ្សេងទៀត របស់អង្គការអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ។

គិតត្រូវ អំពីសារៈសំខាន់នៃប្រពៃណី និងតម្លៃខាងវប្បធម៌របស់ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗ ក្នុងការការពារកុមារ និងក្នុងការធ្វើឱ្យកុមារមានការរីកចម្រើនដោយសុខដុម។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

មាត្រា ១

រដ្ឋភាគី ត្រូវហាមឃាត់ការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ និងរូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ ដូចបានកំណត់ដោយពិធីសារនេះ។

មាត្រា ២

សម្រាប់គោលបំណងនៃពិធីសារនេះ :

(ក) ការលក់កុមារ គឺជាអំពើ ឬកិច្ចការជំនួញរបស់មនុស្សណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ដើម្បីផ្ទេរកុមារទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត ឬក្រុមមនុស្សមួយទៀត បំណងយកកម្រៃ ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត។

(ខ) ពេស្យាកម្មកុមារ គឺជាការប្រើប្រាស់កុមារក្នុងសកម្មភាពផ្លូវភេទ បំណងយកកម្រៃ ឬអត្ថប្រយោជន៍តាមទម្រង់ផ្សេងៗ។

(គ) រូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ គឺជាការបង្ហាញទាំងឡាយ ទោះតាមមធ្យោបាយអ្វីក៏ដោយ អំពីសកម្មភាពរួមភេទជារូបពិត ឬដោយការ ចម្លងរូបភាពពិត ឬការបង្ហាញអវយវៈភេទរបស់កុមារ សម្រាប់គោលបំណង ចម្បងខាងផ្លូវភេទ។

មាត្រា ៧

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវធានាជាអប្បបរមាថា អំពើ និងសកម្មភាពខាង ក្រោមនេះ ត្រូវទទួលការផ្តន្ទាទោសយ៉ាងពេញលេញ ក្រោមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ របស់ខ្លួន ទោះជាបទល្មើសទាំងនោះ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងប្រទេស ឬឆ្លង ប្រទេស ឬជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬជាលក្ខណៈចាត់តាំងក៏ដោយ :

(ក) ក្នុងបរិបទស្តីពីការលក់កុមារ ដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា២ :

(i) រាល់ការប្រគល់ ការបញ្ជូន ឬការយកកុមារ ទោះតាមមធ្យោបាយ ណាក៏ដោយ ក្នុងបំណង :

- ក. ធ្វើអាជីវកម្មខាងផ្លូវភេទលើកុមារ
- ខ. ផ្ទេរសេរីរាងកាយកុមារ ដើម្បីយកកម្រៃ
- គ. ដាក់កុមារឱ្យធ្វើការងារដោយបង្ខំ

(ii) ការអូសទាញឱ្យយល់ព្រមលើស្មុំកូនដោយមិនត្រឹមត្រូវ ក្នុងនាមជា អន្តរការី ដោយរំលោភលើលិខិតុបករណ៍គតិយុត្តិអន្តរជាតិ ស្តីពីការស្មុំកូន ដែលកំពុងអនុវត្ត។

(ខ) ការឱ្យ ការទទួល ការធ្វើសញ្ញារកម្ម ឬការផ្តល់ផ្គត់ផ្គង់កុមារសម្រាប់ ពេស្យាកម្មកុមារ ដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា២ ។

(គ) ការផលិត ការថែកថាយ ការផ្សព្វផ្សាយ ការនាំចូល ការនាំចេញ ការឱ្យ ការលក់ ឬការកាន់កាប់ សម្រាប់គោលបំណងខាងលើនូវ អំពើអាសអាភាសកុមារដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា២។

(២) ដោយស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាតិរបស់រដ្ឋភាគី បទប្បញ្ញត្តិ ដូចគ្នានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយ ដូចបានរៀបរាប់ ខាងលើ ព្រមទាំងចំពោះការសមគំនិត ឬការចូលរួមប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ។

(៣) រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវដាក់បទល្មើសទាំងនោះ ជាបទល្មើសអាច ផ្តន្ទាទោសបាន សមស្របទៅនឹងចរិតធន់ធូរនៃបទល្មើស។

(៤) ដោយស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការតាមការចាំបាច់ ដើម្បីកំណត់កាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ នីតិបុគ្គល ចំពោះបទល្មើសដូចមានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ។ ដោយស្ថិតក្រោមគោលការណ៍គតិយុត្តិនៃរដ្ឋភាគី កាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវ របស់នីតិបុគ្គល អាចមានខាងព្រហ្មទណ្ឌ រដ្ឋប្បវេណី ឬខាងរដ្ឋបាល។

(៥) រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់រាល់វិធានការសមស្របតាមផ្លូវច្បាប់ និងរដ្ឋបាល ដើម្បីធានាថា បុគ្គលគ្រប់រូបពាក់ព័ន្ធនឹងស្មុំកូន អនុវត្តស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃ លិខិតុបករណ៍គតិយុត្តិអន្តរជាតិដែលកំពុងអនុវត្ត។

មាត្រា ៤

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតយុត្តាធិការ របស់ខ្លួន លើបទល្មើសដូចមានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣ បើបទ ល្មើសទាំងនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តលើដែនដីរបស់រដ្ឋភាគី ឬលើនាវា ឬយន្តហោះ ដែលចុះបញ្ជីនៅក្នុងរដ្ឋនោះ។

២. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ អាចចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតយុត្តាធិការ
របស់ខ្លួន គ្រប់គ្រងបទល្មើស ដូចមានយោងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣
ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

(ក) បើជនជាប់សង្ស័យនៃបទល្មើស ជាជនជាតិរបស់រដ្ឋនោះ ឬជា
ជនមានលំនៅដ្ឋានជាប់លាប់លើទឹកដីរបស់រដ្ឋនោះ។

(ខ) បើជនរងគ្រោះ ជាជនជាតិរបស់រដ្ឋនោះ។

៣. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ដូចគ្នានេះផងដែរ ដើម្បី
បង្កើតយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន គ្រប់គ្រងបទល្មើសដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ បើជន
ជាប់សង្ស័យនៃបទល្មើស មានវត្តមានលើដែនដីរបស់រដ្ឋភាគី ហើយរដ្ឋភាគី
មិនធ្វើបត្យាប័នជនជាប់សង្ស័យនេះទៅរដ្ឋភាគីផ្សេងទៀត ដោយមូលហេតុថា
បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយជនជាតិណាម្នាក់របស់ខ្លួន។

៤. ពិធីសារនេះ មិនផាត់ចេញនូវយុត្តាធិការព្រហ្មទណ្ឌណាមួយដែល
ត្រូវអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួនទេ។

មាត្រា ៥

១. បទល្មើសដូចចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣ ត្រូវចាត់បញ្ចូលជា
បទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័ន ក្នុងសន្និសីទសញ្ញាបត្យាប័នណាមួយដែលមាន
រវាងរដ្ឋភាគី និងត្រូវបញ្ចូលជាបទល្មើស ដែលអាចធ្វើបត្យាប័នបានក្នុងគ្រប់
សន្និសីទសញ្ញាបត្យាប័ន ដែលបានចុះកិច្ចសន្យារវាងរដ្ឋភាគី ស្របតាមលក្ខខណ្ឌ
បញ្ញត្តិក្នុងសន្និសីទសញ្ញានោះ។

២. បើរដ្ឋភាគីដែលធ្វើបត្យាប័នកំណត់តាមអត្ថិភាពនៃសន្និសញ្ញាមួយបាន ទទួលការស្នើសុំបត្យាប័នពីរដ្ឋភាគីមួយទៀតដែលមិនមានសន្និសញ្ញាបត្យាប័ន ជាមួយគ្នា រដ្ឋនោះ អាចចាត់ទុកពិធីសារនេះ ជាមូលដ្ឋានគតិយុត្តិសម្រាប់ធ្វើ បត្យាប័នចំពោះបទល្មើសនោះ។ ការធ្វើបត្យាប័ន ត្រូវស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ បញ្ញត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋដែលទទួលពាក្យសុំ។

៣. រដ្ឋភាគី ដែលមិនធ្វើបត្យាប័នកំណត់តាមអត្ថិភាពនៃសន្និសញ្ញាណា មួយ ត្រូវទទួលស្គាល់បទល្មើសទាំងនោះ ជាបទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័ន រវាងរដ្ឋភាគី អាស្រ័យតាមលក្ខខណ្ឌបញ្ញត្តិ ដែលកំណត់ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋ ដែលទទួលការស្នើសុំ។

៤. ដើម្បីធ្វើបត្យាប័នរវាងរដ្ឋភាគី បទល្មើសទាំងនោះត្រូវចាត់ទុកថាបាន ប្រព្រឹត្ត មិនត្រឹមតែនៅកន្លែងកើតបទល្មើសប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែនៅក្នុងទឹកដី របស់រដ្ឋដែលបានកំណត់ជាយុត្តាធិការនៃរដ្ឋនោះ ស្របតាមមាត្រា៤ ។

៥. បើការស្នើសុំបត្យាប័នត្រូវបានធ្វើចំពោះបទល្មើសដូចចែងក្នុងកថា ខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣ ហើយរដ្ឋភាគីដែលទទួលការស្នើសុំមិនធ្វើបត្យាប័ន ឬ នឹងមិនធ្វើបត្យាប័ន ដោយមកពីសញ្ជាតិរបស់ហ៊ាននៃបទល្មើស រដ្ឋនោះត្រូវ ចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីប្តឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដើម្បី ធ្វើការចោទប្រកាន់។

មាត្រា ៦

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកឱ្យបានទូលំទូលាយ បំផុត ទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត ឬនីតិវិធីខាងព្រហ្មទណ្ឌ ឬនីតិវិធីធ្វើបត្យា ប័ន ចំពោះបទល្មើស ដូចមានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣ រួមមាន ការជួយផ្តល់ភស្តុតាងដែលខ្លួនមាន និងដែលចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការក្តី។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវអនុវត្តកាតព្វកិច្ចក្រោមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ស្របតាមសន្និសីទសញ្ញា ឬការរៀបចំចាត់ចែងជួយគ្នាទៅវិញទៅមកតាមផ្លូវច្បាប់ដែលអាចមានរវាងគ្នានិងគ្នា។ បើគ្មានសន្និសីទសញ្ញា ឬការរៀបចំចាត់ចែងទាំងនោះទេ រដ្ឋភាគីត្រូវជួយគ្នាទៅវិញទៅមកដោយយោងតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេសរៀងខ្លួន។

មាត្រា ៧

ស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន រដ្ឋភាគីត្រូវ :

(ក) ចាត់វិធានការដែលយល់ថាសមស្រប ដើម្បីឃាត់ទុកឬរឹបអូសនូវ :

(i) ទំនិញ ដូចជា សម្ភារៈ ទ្រព្យ និងមធ្យោបាយខាងសម្ភារៈផ្សេងទៀតដែលយកមកប្រើ ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬសម្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដូចមានចែងក្នុងពិធីសារនេះ។

(ii) ផលនៃបទល្មើស។

(ខ) អនុវត្តការស្នើសុំពីរដ្ឋភាគីម្ខាងទៀត ដើម្បីឃាត់ទុក ឬរឹបអូសទ្រព្យ ឬផលនៃបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ(i) និងវាក្យខណ្ឌ(ii) នៃកថាខណ្ឌ(ក)។

(គ) ចាត់វិធានការបិទជាបណ្តោះអាសន្ន ឬជាស្ថាពរ នូវទីតាំងទាំងឡាយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសទាំងនោះ។

មាត្រា ៨

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវអនុវត្តវិធានការសមស្របដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍កុមាររងគ្រោះ ដោយសារការអនុវត្តដែលហាមឃាត់ក្នុងពិធីសារនេះ នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ជាពិសេស ដោយ :

(ក) ការទទួលស្គាល់ភាពងាយរងគ្រោះនៃកុមាររងគ្រោះនិងការសម្របសម្រួលនីតិវិធី ដើម្បីទទួលស្គាល់តម្រូវការពិសេសរបស់កុមារ ជាអាទិ៍តម្រូវការពិសេសរបស់កុមារក្នុងការធ្វើជាសាក្សី។

(ខ) ការប្រាប់កុមាររងគ្រោះអំពីសិទ្ធិ តួនាទីរបស់ពួកគេ និងវិសាលភាព កាលវិភាគ និងការវិវត្តទៅមុខនៃនីតិវិធី និងអំពីចំណាត់ការរឿងក្តីរបស់កុមារនោះ។

(គ) អនុញ្ញាតឱ្យមានការបង្ហាញ និងការពិចារណាអំពីទស្សនៈ សេចក្តីត្រូវការ និងកង្វល់របស់កុមាររងគ្រោះ ក្នុងនីតិវិធីដែលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កុមារ ដោយឱ្យស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីច្បាប់ជាតិ។

(ឃ) ផ្តល់សេវាគាំទ្រសមស្របចំពោះកុមាររងគ្រោះនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីខាងផ្លូវច្បាប់។

(ង) ការពារជីវិតឯកជន និងអត្តសញ្ញាណរបស់កុមាររងគ្រោះឱ្យបានសមស្រប និងចាត់វិធានការស្របតាមច្បាប់ជាតិ ជៀសវាងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានមិនសមស្របដែលនាំឱ្យស្គាល់អត្តសញ្ញាណរបស់កុមាររងគ្រោះ។

(ច) ក្នុងករណីសមស្រប ផ្តល់សុវត្ថិភាពដល់កុមាររងគ្រោះ ព្រមទាំងគ្រួសាររបស់កុមាររងគ្រោះ និងសាក្សីជាក់បន្តកឱ្យផុតពីការបំភិតបំភ័យ និងការសងសឹក។

(ឆ) ជៀសវាងការយឺតយ៉ាវដោយមិនចាំបាច់ ក្នុងចំណាត់ការរឿងក្តី និងការអនុវត្តដីកា ឬសេចក្តីសម្រេចផ្តល់សំណងចំពោះកុមាររងគ្រោះ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា មន្ទីលសង្ស័យអំពីអាយុពិតរបស់ជនរងគ្រោះ មិនរារាំងដល់ការផ្ដើមស៊ើបអង្កេតព្រហ្មទណ្ឌ រួមទាំងការស៊ើបអង្កេត ដើម្បី កំណត់អាយុជនរងគ្រោះឡើយ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីធានាថា ការប្រព្រឹត្តដោយប្រព័ន្ធ យុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌកុមារដែលរងគ្រោះពីបទល្មើស ដូចមានចែងក្នុងពិធីសារ នេះ ត្រូវគិតជាចម្បងដល់ខត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។

៤. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការ ដើម្បីធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលសមស្រប ជាពិសេស ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកច្បាប់ និងចិត្តសាស្ត្រដល់ជនទាំងឡាយ ដែលធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះពីបទល្មើសដែលហាមឃាត់ក្នុងពិធីសារនេះ។

៥. រដ្ឋភាគី ក្នុងករណីសមស្រប ត្រូវអនុម័តវិធានការ ដើម្បីការពារ សុវត្ថិភាព និងបូរណភាពរបស់ជនទាំងឡាយ និង/ឬអង្គការដែលពាក់ព័ន្ធក្នុង ការងារបង្ការ និង/ឬការពារ និងស្តារនីតិសម្បទាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស ទាំងនេះ។

៦. គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបកស្រាយថា ជាការ ប៉ះពាល់ ឬមានវិសមភាពនឹងសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ ចំពោះការជំរះក្តីមួយ ដែលមិនលំអៀង និងយុត្តិធម៌ឡើយ។

មាត្រា ៩

១. រដ្ឋភាគីត្រូវអនុម័ត ឬពង្រឹង អនុវត្ត និងផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ វិធានការ រដ្ឋបាល គោលនយោបាយ និងកម្មវិធីសង្គម ដើម្បីបង្ការបទល្មើស ដូចមាន ចែងក្នុងពិធីសារនេះ។ រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ ការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសដល់ ការការពារកុមារដែលងាយរងគ្រោះបំផុតពីការអនុវត្តទាំងនោះ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវលើកកំពស់ការយល់ដឹង ដល់សាធារណៈជនទាំងអស់ រួមមាន កុមារផង តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន តាមគ្រប់មធ្យោបាយសមស្រប ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលអំពីវិធានការបង្ការ និងអំពីឥទ្ធិពលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់នៃបទល្មើសដូចចែងក្នុងពិធីសារនេះ។ ក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមមាត្រានេះ រដ្ឋភាគី ត្រូវជំរុញឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍ និងជាពិសេស កុមារ និងកុមាររងគ្រោះក្នុងកម្មវិធីព័ត៌មាន អប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាល រួមមាននៅថ្នាក់អន្តរជាតិផង។

៣. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់រាល់វិធានការដែលអាចធ្វើបាន សំដៅធានាឱ្យមានគ្រប់ជំនួយសមស្រប ដល់ជនរងគ្រោះនៃបទល្មើសទាំងនោះ រួមមាន ការធ្វើសមាហរណកម្មពេញលេញ នៃជនទាំងនោះទៅក្នុងសង្គម និងការស្តារសម្បទាខាងរាងកាយ និងខាងផ្លូវចិត្ត នៃកុមារទាំងនោះផង។

៤. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា កុមាររងគ្រោះនៃបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងពិធីសារនេះ មានសិទ្ធិទទួលបាននីតិវិធីគ្រប់គ្រាន់ ដោយមិនរើសអើង ដើម្បីទទួលបានសំណងលើការខូចខាត ពីជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់។

៥. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប សំដៅហាមឃាត់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវការផលិត និងការផ្សព្វផ្សាយសម្ភារៈដែលផ្សាយពាណិជ្ជកម្មពីបទល្មើសដូចមានកំណត់ក្នុងពិធីសារនេះ។

មាត្រា ១០

១. រដ្ឋភាគីចាត់រាល់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ តាមការព្រមព្រៀងពហុភាគី ថ្នាក់តំបន់ និងទ្វេភាគី ដើម្បីបង្ការ ស្វែងរក

ស៊ើបអង្កេត ចោទប្រកាន់ និងផ្តន្ទាទោសជនដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើពាក់ព័ន្ធការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ រូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាសកុមារ និងទេសចរណ៍ផ្លូវភេទកុមារ។ រដ្ឋភាគីត្រូវលើកស្ទួយផងដែរនូវសហប្រតិបត្តិការ និងការសម្របសម្រួលអន្តរជាតិ រវាងអាជ្ញាធរ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវលើកស្ទួយសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីជួយកុមាររងគ្រោះក្នុងការស្តារសម្បទាខាងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត ការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសង្គម និងការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយមូលហេតុជាឬសគល់ ដូចជា ភាពក្រីក្រ និងភាពខ្វះខាត ដែលរួមចំណែកឱ្យកុមារងាយរងគ្រោះ ពីការលក់កុមារ ពេស្យាកម្មកុមារ រូបភាពឬសម្ភារៈអាសអាភាស និងទេសចរណ៍ផ្លូវភេទកុមារ។

៤. រដ្ឋភាគី ដែលមានលទ្ធភាពធ្វើទៅបាន ត្រូវផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុបច្ចេកទេស ឬជំនួយផ្សេងទៀត តាមរយៈកម្មវិធីពហុភាគី ថ្នាក់តំបន់ ទ្វេភាគី ឬកម្មវិធីផ្សេងទៀតដែលអាចមាន។

មាត្រា ១១

គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃពិធីសារនេះ ប៉ះពាល់ដល់បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលនាំឱ្យសម្រេចបាននូវសិទ្ធិកុមារប្រសើរជាងនេះ ដែលអាចមានចែងក្នុង៖

- (ក) ច្បាប់របស់រដ្ឋភាគី និង
- (ខ) ច្បាប់អន្តរជាតិដែលចូលជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋនោះឡើយ។

មាត្រា ១២

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ ចាប់ពីពិធីសារនេះចូលជា ធរមានសម្រាប់រដ្ឋនោះ ត្រូវដាក់របាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារ ដោយផ្តល់ព័ត៌មានទូលំទូលាយលើវិធានការនានារបស់រដ្ឋភាគី ក្នុងការអនុវត្ត បទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ។

២. បន្ទាប់ពីដាក់ជូនរបាយការណ៍ទូលំទូលាយហើយ រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍នានារបស់ខ្លួន ជូនទៅគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិ កុមារ ស្របតាមមាត្រា៤៤ នៃអនុសញ្ញា នូវព័ត៌មានបន្ថែម ទាក់ទងនឹងការ អនុវត្តពិធីសារនេះ។ រដ្ឋភាគីផ្សេងទៀតនៃពិធីសារនេះ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ ទៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង។

៣. គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារ អាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋភាគីផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តពិធីសារនេះ។

មាត្រា ១៣

១. ពិធីសារនេះបើកឱ្យរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ឬរដ្ឋដែលបាន ចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ចុះហត្ថលេខា។

២. ពិធីសារនេះ ជាកម្មវត្ថុឱ្យសច្ចាប័ន និងបើកឱ្យសុំចូលជាសមាជិក ចំពោះរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ឬរដ្ឋដែលបានចុះហត្ថលេខាលើអនុ សញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។ លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិក ត្រូវ តំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ១៤

១. ពិធីសារនេះចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល៣ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកទី១០។

២. ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗដែលឱ្យសច្ចាប័ណ្ណ ឬសុំចូលជាសមាជិកបន្ទាប់ពី ពិធីសារនេះចូលជាធរមាន ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល១ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ណ្ណ ឬសុំចូលជា សមាជិករបស់រដ្ឋនោះ។

មាត្រា ១៥

១. រដ្ឋភាគីអាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីពិធីសារនេះបានគ្រប់ពេល ដោយ ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយអគ្គលេខាធិការត្រូវជូនដំណឹងពីការប្រកាសដកខ្លួននេះ ទៅរដ្ឋភាគីផ្សេង ទៀតនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងរដ្ឋទាំងអស់ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។ ការប្រកាសដកខ្លួនមាន អនុភាពក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបានការ ជូនដំណឹង។

២. ការប្រកាសដកខ្លួននេះ ពុំមានអានុភាពឱ្យរដ្ឋភាគីរួចផុតពីកាតព្វកិច្ច របស់ខ្លួន ក្រោមពិធីសារនេះ ចំពោះបទល្មើសណាដែលកើតមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការប្រកាសដកខ្លួន ចូលជាធរមានឡើយ។ ទោះតាមមធ្យោបាយណាក៏ដោយ ការប្រកាសដកខ្លួននេះ មិនប៉ះពាល់ដល់ការបន្តពិនិត្យបញ្ហាទាំងឡាយ ដែល គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារកំពុងពិនិត្យ មុនកាលបរិច្ឆេទប្រកាសដកខ្លួនចូលជា ធរមានឡើយ។

មាត្រា ១៦

១. រដ្ឋភាគីអាចសុំធ្វើវិសោធនកម្ម និងដាក់សេចក្តីស្នើសុំនេះ ជូនអគ្គ លេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីស្នើ វិសោធនកម្មទៅរដ្ឋភាគី ដោយស្នើសុំឱ្យរដ្ឋភាគីបញ្ជាក់ថាតើរដ្ឋភាគីយល់ព្រម

ឱ្យមានសន្តិសិទ្ធិនៃរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដើម្បីពិនិត្យ និងបោះឆ្នោតលើសេចក្តីស្នើសុំប្តូរទេ។ ក្នុងរយៈពេល៤ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លើយឆ្លងនោះក្នុងករណីមានសំឡេង១ភាគ៣យ៉ាងតិចនៃរដ្ឋភាគី គាំទ្រឱ្យមានសន្តិសិទ្ធិបែបនេះ អគ្គលេខាធិការត្រូវកោះធ្វើសន្តិសិទ្ធិ ក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័តដោយមតិភាគច្រើន នៃរដ្ឋភាគីវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតក្នុងសន្តិសិទ្ធិ ត្រូវដាក់ជូនមហាសន្និបាតសហប្រជាជាតិដើម្បីសុំការយល់ព្រម។

២. វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័តស្របតាមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលវិសោធនកម្មនេះទទួលបានការយល់ព្រមពីមហាសន្និបាត និងបានទទួលយកដោយមតិភាគច្រើន២ភាគ៣នៃរដ្ឋភាគី ។

៣. នៅពេលវិសោធនកម្មចូលជាធរមានហើយ វិសោធនកម្មនោះ នឹងក្លាយជាកាតព្វកិច្ច សម្រាប់រដ្ឋភាគីដែលយល់ព្រមទទួលយកវិសោធនកម្មនោះ រដ្ឋភាគីក្រៅពីនេះ នៅតែជាប់កាតព្វកិច្ចចំពោះបទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ និងវិសោធនកម្មមុនៗ ដែលរដ្ឋភាគីនោះបានយល់ព្រមទទួលយក។

មាត្រា ១៧

១. ពិធីសារនេះ ដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ អង់គ្លេស បារាំង ចិន រុស្ស៊ី និងអេស្បាញ៉ុល មានតម្លៃដូចគ្នា និងត្រូវដកល់ទុកនៅប័ណ្ណសារដ្ឋាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

២. អគ្គលេខាធិការសហប្រជាជាតិត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីចម្លងនៃពិធីសារនេះដោយមានបញ្ជាក់ការចម្លងស្របតាមច្បាប់ដើម ជូនរដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញា និងរដ្ឋទាំងអស់ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ។

